



# DELÅRSRAPPORT APRIL 2024

Lunds kommun

## Innehållsförteckning

<b>Sammanfattning .....</b>	<b>3</b>
<b>Förvaltningsberättelse .....</b>	<b>5</b>
Den kommunala koncernen .....	5
Händelser av väsentlig betydelse .....	6
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning .....	8
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	11
Resultat och ekonomisk ställning .....	42
Väsentliga personalförhållanden.....	50

## **Sammanfattning**

### **Händelser av väsentlig betydelse**

Verksamhetsåret 2024 inleddes med höga vattenflöden och stora översvämningar i Kävlingeån och Revinge by, vilket påverkade många Lundabor och kommunala verksamheter. I februari invigdes nya Naturum i Skrylle och i mars brann Skryllegårdens gymbyggnad ner. Den traditionsenliga spontanfesten siste april genomfördes på ett framgångsrikt sätt i Stadsparken.

På makronivå fortsätter den dämpade samhällsekonomiska utvecklingen i Sverige. Fortsatt lågkonjunktur med höga räntor och hög inflation har gjort att bostadsbyggandet fortsätter att bromsa, även i Lund. En försvagning av arbetsmarknaden syns, både nationellt, regionalt och i Lund. I Lund fortsätter det höga inflödet till socialtjänstens olika verksamhetsområden, främst inom barn- och ungdomsverksamheten.

För att möta det förändringstryck som Lund, liksom hela kommunsektorn, står inför och stärka kommunens samlade förmåga att med kraft driva utvecklingsarbete för ökad effektivitet fortsätter det sammanhållna arbete för en effektiv och funktionell tjänstepersonsorganisation.

### **Målstyrning**

I ekonomi- och verksamhetsplan för 2024-2026 framgår att Lunds kommuns nämnder och styrelser har att arbeta efter fyra kommunfullmäktigemål som ska bidra till utvecklingen av kommunens verksamhet under mandatperioden. Utöver målen har kommunfullmäktige också beslutat om 38 särskilda uppdrag som tilldelats olika nämnder och styrelser.

Avstämningen för delåret per april indikerar att kommunfullmäktiges fyra mål i stort går i rätt riktning. Bedömningen av måluppfyllelse av kommunfullmäktiges mål summeras till att tre mål bedöms i hög grad kunna uppfyllas vid mandatperiodens slut. Ett mål bedöms bli delvis uppfyllt.

Summeringen av kommunfullmäktiges särskilda uppdrag till nämnderna och styrelserna visar att dessa i hög grad följer planeringen. Av totalt 38 särskilda uppdrag har ett slutförts. 37 uppdrag är pågående.

Av kommunens två finansiella mål, resultatmålet och skuldsättningsmålet, är bedömningen att resultatmålet inte kommer att uppnås under 2024. Genom de åtgärder som planeras och redan påbörjats för att ställa om kommunen mot en mer effektiv organisation, bedöms dock en god ekonomisk hushållning kunna uppnås.

Den sammantagna bedömningen utifrån både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv är att kommunkoncernen och kommunen kommer att uppnå en god ekonomisk hushållning vid slutet av verksamhetsåret 2024.

### **Ekonomisk ställning**

Kommunens helårsresultat för 2024 prognostiseras per 30 april bli -184 miljoner kronor mot budgeterat -72 miljoner kronor, vilket är 112 miljoner kronor lägre än det budgeterade resultatet.

2024 års resultat har budgeterats till -72 miljoner för att ha fokus på att bibehålla kärnverksamhetens förmåga att ge service till lundaborna, trots ett utmanande läge.

Helårsbedömningen förklaras av att nämnderna i nuläget inte bedöms ha anpassat verksamheten efter nya budgetförutsättningar. Inom kommunen sker förvaltningsövergripande omställningsarbete och riktade insatser i verksamheter som visar underskott. Stor vikt läggs på att möta kostnadsutveckling utifrån volymförändringar och den rådande samhällsekonomiska utvecklingen.

Förskola- och grundskoleverksamheten har under flera år, behövt hantera minskat antal barn gentemot tidigare befolkningsprognoser. Barn- och skolnämnden fortsätter med verksamhetsanpassningar för att möta förändrade volymer samt förändrat behov i den anpassade grundskolan. Vidare, har exempelvis vård- och omsorgsnämnden genomfört genomlysningar inom särskilt boende för att kunna bemanningsplanera mer effektivt och arbetsmarknads- och socialnämnden genomför flera aktiviteter för att minska kostnader för externa placeringar. Ovannämnda åtgärder och andra aktiviteter behöver fortsätta att utvecklas för att möta både årets och framtida budgetförutsättningar.

För helåret 2024 prognostiserar nämnderna investeringsutgifter på 1017 miljoner kronor, vilket är 133 miljoner kronor lägre än kommunens budgeterade investeringsram. Överskottet förklaras främst av förskjutningar inom olika investeringsprojekt kopplade till framskjutna byggstarter och förändrade behov. Lägre skatteutvecklingstakt än tidigare ihop med förändrade behov och en ny framskrivning från SCB gör att kommunens investeringsplan behöver kontinuerligt revideras.

Inför 2025 blir det viktigt att följa den samhällsekonomiska utvecklingen. Flertalet prognoser indikerar på en bättre ekonomisk framtidsutsikt, men att det dröjer innan arbetsmarknaden återhämtar sig från den utveckling som sker under 2024. Omställningsarbetet som kommunen har påbörjat genom översyn av organisation, styrning och kultur samt förändrade arbetsätt behöver bibehållas, både kommunövergripande och i kommunens nämnder, för att nå en långsiktig ekonomi i balans.

### **Väsentliga personalförhållanden**

Kompetensförsörjning är fortsatt i fokus för Lunds kommun. Bristen på tillgänglig kompetens är även fortsättningsvis påtaglig inom vissa verksamheter men rekryteringsbehoven och tillgänglig kompetens skiljer sig åt per nämnd och yrkesgrupp. Personalomsättningen för Lunds kommun har minskat från 3,1 procent för perioden januari till mars 2023 till 2,6 procent för motsvarande period 2024. Under perioden har ett stort antal semestervikarier, främst inom vård och omsorg, rekryterats snabbare än tidigare år.

I november 2023 fastställde kommunfullmäktige arbetsmiljömål för Lunds kommun 2024–2026. Bra arbetsmiljö ger förutsättningar att klara den största utmaningen, kompetensförsörjningen. Arbetsmiljömålen är:

- Sänk sjukfrånvaron
- Förbättra chefers förutsättningar
- En mer hållbar arbetsbelastning och bättre möjligheter till återhämtning

Under perioden syns en minskning av sjukfrånvaron i Lunds kommun. Sjukfrånvaron för perioden januari till mars 2024 är 6,9 procent, att jämföra med 7,3 procent samma period föregående år.

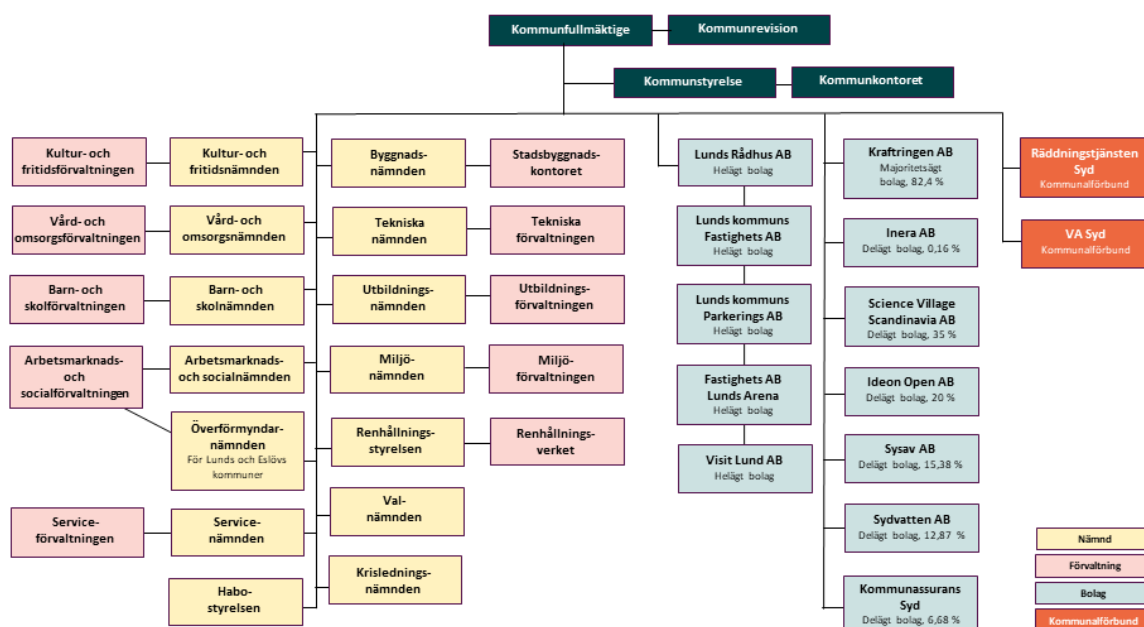
# Förvaltningsberättelse

## Den kommunala koncernen

Den kommunala koncernen omfattar Lunds kommun med dess nämnder och styrelser, kommunalförbund samt bolag som kommunen till följd av andelsinnehav har inflytande över. Utöver koncernen finns det andra aktörer som Lunds kommun köper verksamhet från; allt från bolag där kommunen har ägarintresse till privata utförare av kommunal verksamhet.

Den kommunala koncernen omfattar Lunds kommun med dess nämnder och styrelser, kommunalförbund samt bolag som kommunen till följd av andelsinnehav har inflytande över. Utöver koncernen finns det andra aktörer som Lunds kommun köper verksamhet från; allt från bolag där kommunen har ägarintresse till privata utförare av kommunal verksamhet.

## Kommunens organisation per den 31 december 2023



Organisationsbild över Lunds kommunkoncern per den 31 december 2023.

## Händelser av väsentlig betydelse

### Händelser som märktes i Lund

Året inleddes med kraftiga regn som tillsammans med snösmältning gav upphov till höga vattennivåer i Kävlingeån och stora översvämningar i Revinge by i slutet av januari. Många Lundabor och flera av kommunens verksamheter drabbades och ett stort arbete genomfördes, bland annat för att undvika permanenta skador på kommunens fastigheter.

Naturum Skrylle invigdes den 17 februari med 2 300 besökare den första dagen. Den 7 mars skedde en brand som ledde till att Skryllegårdens gymbyggnad brann ned, vilket tvingade Naturum att stänga under tre veckor.

Den traditionsenliga spontanfesten siste april förbereddes och genomfördes på ett framgångsrikt sätt i Stadsparken.

### Lågkonjunktur och osäker utveckling fortsätter att påverka

Verksamhetsåret 2024 inleds med en fortsatt dämpad samhällsekonomisk utveckling i Sverige. Fortsatt lågkonjunktur med höga räntor och hög inflation har gjort att bostadsbyggandet, framför allt för större projekt, har bromsat in kraftigt. Detta märks även i Lund. Riksbankens senaste prognos har dock lett till svagt positiva signaler om en uppgång i ekonomin, för mer analys se avsnittet *Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning*.

Även arbetsmarknaden påverkas negativt av konjunkturen. Arbetsmarknaden har fortsatt att försämrats under inledningen av 2024 och prognosen är en fortsatt försvagning under året. Arbetslöshetsnivån i Lund har ökat från 5,7 procent första tertialen år 2023 till 6,0 procent samma period i år (källa Arbetsförmedlingen). Ökningstakten gällande arbetslösheten är fortsatt lägre i Lund jämfört med övriga Skåne, men den ger likväl avtryck i form av ett ökat behov av olika insatser från kommunen, så som exempelvis arbetsmarknadsinsatser.

Inflödet till socialtjänsten fortsätter att vara högt. Antalet aktualiseringar under första tertialet 2024 har varit högre än någonsin. Ökningen sker inom alla delar av verksamheten, vilket föranleder hög arbetsbelastning och ökat behov av insatser. Den största ökningen syns inom barn- och ungdomsverksamheten. Ett aktivt arbete för att möta inflödet pågår, vilket kommenteras närmare under respektive avsnitt om *Kommunfullmäktiges mål* och målen *Sveriges tryggaste kommun* respektive *Fler Lundabor i arbete* samt *Resultat och ekonomisk ställning*.

### Omställningen till en högre effektivitet fortsätter

Kommunens arbete med omställning till en mer effektiv och funktionell tjänstepersonsorganisation fortgår. Utredningen om för- och nackdelar med en samlad samhällsbyggnadsförvaltning ledde fram till att kommunstyrelsen den 8 maj tog ett inriktningsbeslut om att från den 1 januari 2025 bilda en gemensam samhällsbyggnadsförvaltning. Kommunstyrelsen beslutade också att de delar inom servicenämnden som avser anläggning, drift och skötsel ska övergå till tekniska nämnden från 1 september 2024.

## Andra väsentliga händelser och beslut under perioden i urval:

- Antagande av Strategi för utveckling av Lunds stadskärna (KS 2023/0182) - beslut i Kommunfullmäktige. En avsiktsförklaring kopplat till strategin har undertecknats av 15 större aktörer i stadskärnan med gemensam målbild för fortsatt arbete och genomförande av projekt enligt Lundamodellen.
- Beslut om godkännande av genomförandeavtal med Trafikverket avseende ny avfart på E22, sträckan Gastelyckan–Lund Norra (KS 2024/0006) i kommunfullmäktige
- Antagande av föreskrifter för kommunstyrelsens kommunala samverkansråd för mandatperioden 2023–2026 (KS 2022/0491)
- Utvärdering av arbetet med medborgarbudget 2022 samt beslut om fortsatt arbete (KS 2022/0540)
- Medborgarbudget 2023 - beslut om genomförande av vinnande förslag (KS 2023/0632)
- Handlingsplan för Lunds kommuns näringslivsprogram 2024–2025 – beslut om antagande (KS 2023/1023)
- Beslut i kommunstyrelsen om att kommunen övertar driften av Stadshallen från nuvarande aktör Altitude Meetings AB, övertaget sker redan vid årsskiftet 2024/2025 (KS 2024/0328)
- Hemvårdsområdet *digitala hemvården* blev permanent från och med den 1 mars. Många av landets kommuner har deltagit vid både fysiska och digitala studiebesök i verksamheten sedan starten våren 2023. I slutet på april gjorde också äldre- och socialförsäkringsminister Anna Terje ett studiebesök hos digitala hemvården.
- Under våren har första ansökningsprocessen till erbjudandet om att ingå i modellen 80-90-100 genomförts. Modellen ger äldre och erfarna medarbetare en möjlighet att under de sista åren innan pension ansöka om att få arbeta 80 procent av sin ordinarie arbetstid, få 90 procent av lönen och 100 procent avsatt till tjänstepension. 148 medarbetare sökte och 55 antogs. En ny ansökningsprocess kommer genomföras till hösten.
- Samverkansöverenskommelse mellan Lunds kommun och Lokalpolisområde Lund 2024–2027 (KS 2023/0037)
- Beslut om att Lunds kommun ska delta i firandet av Pride - Möjlighet för Lunds kommuns anställda att fira mångfald och öppenhet under kommunens flagg (KS 2023/0802)

## **Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning**

Lunds kommuns resultat och ekonomiska ställning påverkas av flera faktorer, där det aktuella konjunkturläget både internationellt och nationellt har en betydande inverkan på kommunen. Sverige befinner sig i en lågkonjunktur, där hög inflation och räntehöjningar hämmar efterfrågan i ekonomin och även påverkar hushållens situation.

### **Kommunernas ekonomi**

År 2023 präglades av den lågkonjunktur Sverige befann sig i. Kommunernas prognoser visade i slutet av 2023 betydligt högre skatteintäkter än budgeterat, till följd av en starkare arbetsmarknad än förväntat. Sammantaget visade Sveriges kommuner ett positivt resultat om 25 miljarder. Å andra sidan visade verksamheter i många kommuner underskott jämfört med budget (SKR). Detta var något som också speglades i resultatet för Lunds kommun.

Kommunsektorns ekonomiska läge är mer ansträngt än på många år till följd av höga prisökningar i verksamheterna, ökade pensionskostnader och en högre räntenivå. Sveriges kommuner och regioner (SKR) ekonomiska rapport per maj lyfter att för 2024 blir de ekonomiska utmaningarna allt mer påtagliga. Fortsatt höga pris- och räntenivåer pressar kommunernas ekonomi samtidigt som skatteunderlaget 2024 väntas öka långsammare än på många år. SKR prognostiserar att det samlade resultatet för landets kommuner förväntas bli 2 miljarder kronor, att jämföra med 25 miljarder för 2023. Den första delårsrapporten för Lunds kommun bekräftar ett sämre ekonomiskt resultat för 2024.

### **Lågkonjunkturen bottnar i år och lägre styrränta**

Konjunkturinstitutet framhäver i sin marsrapport att lågkonjunkturen bottnar i år och att inflationsnedgången fortsätter under 2024. Sveriges riksbank beslutade den 7 maj att sänka styrräntan med 0,25 procentenheter till följd av att KPIF-inflationen sjönk till 2,2 procent vilket är nära inflationsmålet om 2 procent. Riksbanken lyfter att om utsikterna står sig kan styrräntan komma att sänkas ytterligare två gånger under andra halvåret. Detta kan medföra positiva effekter för ekonomin i helhet, i huvudsak för bostadsbyggande och byggkonjunktur samt hushållens ekonomi.

### **Hushållens ekonomi**

Hushållens ekonomi fortsätter att påverkas av höga inflationsnivåer och ökade räntekostnader. Starkare löneutveckling än inflationsnivåer för 2024 samt lägre räntekostnader kan bidra till ökad köpkraft för hushållen under slutet av året (SKR). Däremot kan en sämre arbetsmarknadsutveckling bidra till mindre konsumtion för vissa hushåll.

### **Bostadsbyggande och byggkonjunktur**

Byggföretagens konjunkturrapport för 2024 visar att byggkonjunkturen är fortsatt svag till följd av stigande byggkostnader och sämre köpkraft hos hushållen. Tillsammans med fallande bostadspriser och högre räntor har försämrat förutsättningar för nybyggnation



av bostäder. Investeringar inom nybyggnation av bostäder förväntas minska med ytterligare 34 procent från en betydande minskning under 2023. Först under 2025, när räntenivåer förväntas minska och tillväxten ökar i ekonomin förväntas nybyggnation av bostäder öka igen med 12 procent. Den svaga byggkonjunkturen förväntas påverka antalet sysselsatta inom byggindustrin negativt med 1,5 procent (Byggföretagens konjunkturrapport).

Under 2023 färdigställdes rekordmånga bostäder i Lunds kommun. Trots den vikande byggkonjunkturen har Lunds byggomsättning per invånare varit mycket starkare än andra kommuner. Detta märks exempelvis genom att Lunds kommun har högst byggkostnad per invånare för perioden april 2023 till mars 2024 (Byggfakta). Samtidigt märktes den vikande byggkonjunkturen av och antalet byggstartade bostäder minskade med 78 procent jämfört med 2022. För första kvartalet 2024 fortsätter denna trend. Byggindustrins utveckling blir viktig att följa för Lunds kommun i förhållande till bland annat översiktsplan, arbetsmarknad och kommunkoncernens investeringsprojekt.

## **Arbetsmarknad**

Till skillnad från tidigare konjunkturedgångar har många arbetsgivare behållit den fasta personalen så länge som möjligt. För 2024 väntas företagen inte kunna försätta med att bibehålla samma personalstyrka och förväntas minska antalet sysselsatta (SKR). SKR och Konjunkturinstitutet prognostiserar att arbetslösheten stiger från 7,6 procent till 8,5 procent under 2024. Vilket är i linje med arbetsförmedlingens första kvartalsrapport för 2024. I rapporten framhäver arbetsförmedlingen att under det första kvartalet 2024 var i genomsnitt 18 000 personer fler inskrivna som arbetslösa än under motsvarande kvartal 2023. Det motsvarar en ökning med 0,3 procentenheter.

Skåne län visar en arbetslöshet om 9,0 procent vilket är landets högsta. Det kan jämföras med 6,7 procent i riket som helhet. Lunds kommun visar också en ökning om 0,3 procent men kommer från en lägre nivå sedan tidigare och första kvartalet visar en arbetslöshet för Lunds kommun om 6,0 procent. Övergripande följer Lunds kommun och Skåne län riksutvecklingen.

SCB lyfter att första kvartalet visar en svagare arbetsmarknad för unga. Detta är en viktig utveckling att följa även om Lunds kommun visar lägst arbetslöshet i Skåne bland unga om 4,1 procent. Vidare uppger SKR att arbetslösheten för riket förväntas öka något under 2025 innan den börjar sjunka igen till 8,1 procent 2026 och ytterligare till 7,8 procent 2027. Detta indikerar att arbetsmarknadsinsatser blir fortsatt viktiga för Lunds kommun.

## **Omställningen till en högre effektivitet behöver fortsätta**

Den samhällsekonomiska utvecklingen har bidragit till att Lunds kommun har behövt ställa om sitt arbete för att fortsätta leverera samhällstjänster med god kvalitet. Till 2025 förväntas pensionskostnader och räntekostnader minska för kommunen. Däremot prognostiseras en lägre skatteutveckling än tidigare år som inte möter ökade kostnader för förändrade behov av samhällstjänster, demografiförändringar och årliga kostnadsökningar.

Förskola- och grundskoleverksamheten i Lund har behövt anpassa sin verksamhet för minskat antal barn under flera år gentemot tidigare befolkningsprognoser. SKR lyfter

fram att SCB:s framskrivningar har reviderats ned de senaste nio åren och utfallet i de yngsta åldersgrupperna landar för 2023 betydligt lägre än vad som tidigare förväntades. Vidare lyfter SKR att antalet barn i förskoleåldern, 1-5 år, är 100 000 färre än 2023 till skillnad från framskrivningen från 2015. Utfallet 2023 visar cirka 35 000 lägre 0-åringar vilket är 25 procent lägre gentemot framskrivningen från 2015.

I den framskrivning som SCB presenterade den 25 april i år har utfallet skrivits ner ytterligare kommande år. För Lunds kommun innebär framskrivningen att antalet födda förväntas minska med ca 100 barn per år, vilket motsvarar en sänkning med cirka 10 procent. SCB lyfter att antalet skolbarn i Sverige beräknas sjunka stadigt på grund av det minskade barnafödandet. Under samtliga år fram till minst år 2070 beräknas antalet barn i åldrarna 6–15 år att vara mindre än i dag. Förskole- och grundskoleverksamheten i Lund kommer behöva genomföra en noggrann investeringsplanering och anpassningar för att bedriva verksamhet till färre barn. Samtidigt som att nya bostadsområden planeras och att antalet äldre över 80 år förväntas öka markant.

Inför 2025 blir det därför viktigt att följa den samhällsekonomiska utvecklingen. Flertalet prognoser indikerar på en bättre ekonomisk framtidsutsikt, men att det dröjer innan arbetsmarknaden återhämtar sig från den utveckling som sker under 2024. Omställningsarbetet som kommunen har påbörjat genom översyn av organisation, styrning och kultur samt förändrade arbetssätt behöver bibehållas, både kommunövergripande och i kommunens nämnder, för att nå en långsiktig ekonomi i balans.

## God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

### *Utvärdering god ekonomisk hushållning*

I kommunallagen anges att kommuner och landsting ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Ändamålet med god ekonomisk hushållning förklaras med att offentliga medel ska användas på ett effektivt och säkert sätt samt att varje generation ska bära kostnaderna för den kommunala service som konsumeras. God ekonomisk hushållning omfattar både ekonomiska och verksamhetsmässiga mål.

Lunds kommunkoncern ska under mandatperioden 2022-2026 arbeta efter fyra beslutade mål som ska bidra till utvecklingen av kommunens verksamhet. Målen ska styra satsningar och prioriteringar, och de gäller för samtliga nämnder och styrelser men olika nämnder och styrelser träffas i olika angelägenhetsgrad.

Följande mål är beslutade av kommunfullmäktige:

- En tillitsbaserad styrning och ledning
- Sveriges tryggaste kommun
- Fler Lundabor i arbete
- Klimatneutralitet 2030

Utöver målen har kommunfullmäktige beslutat om 38 särskilda uppdrag som tilldelats olika nämnder och styrelser. I flera fall riktar sig kommunfullmäktiges särskilda uppdrag till mer än en nämnd för att främja samverkan, samordning och helhetssyn.

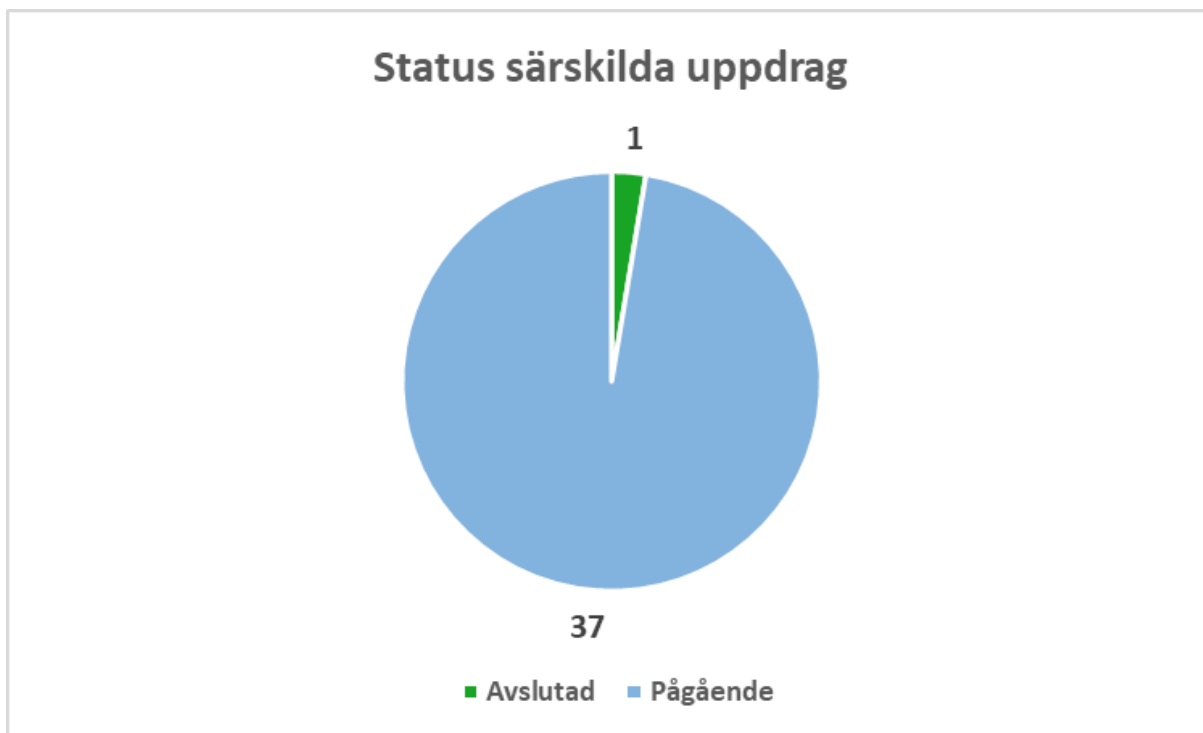
Vid utvärdering av ställningstagandet om god ekonomisk hushållning görs en total granskning av kommunfullmäktigemålen. Bedömning av måluppfyllelse för respektive kommunfullmäktigemål baseras på en helhetsbedömning av resultat av de särskilda uppdrag, aktiviteter och projekt som är kopplade till målet och som utförs av nämnder, styrelser och bolag. Delårsrapport per april lyfter fram utveckling, prognos och eventuella avvikelser från planering för det arbete som bedöms påverka förflyttningar mot målet.

Vid summering av perioden januari till 30 april 2024 konstateras att kommunfullmäktiges fyra mål i stort går i rätt riktning. De aktiviteter, förbättringsåtgärder och särskilda uppdrag som görs inom kommunen bedöms arbeta i riktning mot kommunfullmäktiges mål. Det pågår även flertalet stora projekt som bedöms bidra till att kommunen levererar en samlad verksamhet med god kvalitet. Bedömningen av måluppfyllelse av kommunfullmäktiges mål summeras till att tre mål bedöms i hög grad kunna uppfyllas vid mandatperiodens slut. Ett mål bedöms bli delvis uppfyllt.

Kommunfullmäktigemål	Målbedömning helår
1. En tillitsbaserad styrning och ledning	● Bedömer att målet kommer klaras
2. Sveriges tryggaste kommun	● Bedömer att målet kommer klaras
3. Fler lundabor i arbete	● Bedömer att målet kommer klaras
4. Klimatneutralitet 2030	◆ Bedömer att målet delvis kommer klaras

*Bildtext: Tabell som visar kommunfullmäktiges fyra mål för mandatperioden 2022-2026, inklusive målbedömning vid delårsperioden januari - 30 april 2024.*

Summeringen av kommunfullmäktiges särskilda uppdrag till nämnderna och styrelserna visar att dessa i hög grad följer planeringen. Av totalt 38 särskilda uppdrag är 37 pågående och 1 är avslutat.



*Bildtext: Diagram som visar status över de totalt 38 särskilda uppdragen till nämnder och styrelser vid delår per april 2024.*

De finansiella målen utgörs av ett resultatmål och ett skuldsättningsmål. Resultatmålet innebär att kommunens finansiella resultat på sikt bör uppgå till 2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Men med anledning av omvärldsläget, behoven i välfärdssektorn och de rådande ekonomiska prognoserna under lågkonjunkturen har resultatmålet 2024 satts till minus 1 procent, efter det att resultatutjämningsreserven delvis nyttjats. Skuldsättningsmålet innebär att nettolåneskulden år 2024 får uppgå till högst 60 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Prognosen för helår 2024 är:

- Resultatmålet: minus 2 procent.
- Skuldsättningsmålet 46 procent

Prognosen vad gäller de finansiella målen indikerar alltså att resultatmålet inte uppfylls 2024. För att nå en god ekonomisk hushållning samt återgå till det långsiktiga målet om ett resultatmål om +2 procent krävs åtgärder i form av fortsatt modiga beslut samt fortsatt förändrade arbetssätt. Syftet är att främja att tillgängliga resurser används på ett effektivt sätt, i syfte att bibehålla kapacitet och fortsätta leverera välfärdstjänster med god kvalitet, samt hålla i arbetet med att utveckla Lund som en attraktiv och hållbar plats. Kommunens omställningsarbete mot en effektiv och funktionell verksamhet måste således fortsätta.

Den sammantagna bedömningen utifrån både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv är att kommunkoncernen och kommunen kommer att uppnå en god ekonomisk hushållning genom de åtgärder som planeras för verksamhetsåret 2024.

## Kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktige fattar genom antagandet av ekonomi- och verksamhetsplan (EVP) beslut om mål som ska sätta en riktning för och genomsyra alla kommunens och de kommunala bolagens verksamheter. I EVP 2024-2026 beslutades om följande fyra mål:

1. En tillitsbaserad styrning och ledning
2. Sveriges tryggaste kommun
3. Fler Lundabor i arbete
4. Klimatneutralitet 2030

Utifrån de kommunfullmäktigemål som definieras i EVP 2024-2026 har nämnder och verksamheter fattat beslut om egna utvecklings- eller verksamhetsmål samt egna aktiviteter för att bidra till gällande mål.

### Mål 1: En tillitsbaserad styrning och ledning



Kommunfullmäktigemålet knyter an till FN:s globala hållbarhetsmål i Agenda 2030 genom mål 16, Fredliga och inkluderande samhällen, som bland annat handlar om att bygga effektiva, tillförlitliga och transparenta organisationer samt säkerställa ett lyhört och inkluderande beslutsfattande.

Kommunfullmäktiges beskrivning av målet i ekonomi- och verksamhetsplan 2024-2026:

*Lund ska inta en nationellt ledande position vad gäller tillitsbaserad styrning. Beslutsfattandet ska ske på rätt nivå och präglas av förankring, evidens och "best practice".*

#### Målbedömning



Målbedömning i delårsrapport	
	Bedömer att målet kommer klaras

Bedömningen är att verksamhetens arbete i hög grad leder till de resultat som kommunfullmäktige vill uppnå under mandatperioden.

#### Särskilda uppdrag



EVP 2024-2026 innehåller särskilda uppdrag som kommunfullmäktige ger åt en eller flera nämnder. Tabellen nedan visar samtliga särskilda uppdrag som nämnden fått av kommunfullmäktige inom ramen för målområdet *En tillitsbaserad styrning och ledning*. I en del fall riktar sig kommunfullmäktiges särskilda uppdrag till mer än en nämnd, detta framgår i förekommande fall under "Ansvarig nämnd".

Särskilda uppdrag		
<b>Minskad administration för lärarna</b>	<b>Ansvarig nämnd</b>	Pågående
Uppdraget kommer att bedrivas i projektform och projektdirektiv är framtaget.	Kommunstyrelsen Barn- och skolnämnden	<b>Slutdatum</b> 2024-12-31

Särskilda uppdrag		
<p>Två pilotskolor, Lerbäckskolan och Vikingaskolan, har arbetat med att minska lärarnas administration. Vikingaskolan har anställt två socialpedagoger som avlastat lärarna i administrativa uppgifter, såsom dokumentation och kontakt med vårdnadshavare kopplat till skolfrånvaro. Lerbäckskolan har tillsammans med lärare tagit fram en lista över administrativa arbetsuppgifter som hade kunnat utföras av någon annan.</p> <p>Uppdraget kommer att ses över ytterligare för att även omfatta årskurs F-3 och årskurs F-6 skolor och utgå från det underlag som Skolverket tagit fram där administrativa uppgifter kategoriserats utifrån olika fokusområden. En partsammansatt grupp med Sveriges skolledare och Sveriges lärare har startats upp och fungerar som en referensgrupp.</p> <p>Ett annat projekt som också syftar till att minska lärarnas administration är införandet av en ny skolplattform. Ett av projektets huvudmål är att tillhandahålla effektivt stöd som minskar arbetsbelastningen för pedagogerna och främjar en bättre arbetsmiljö. Pedagogernas arbetssituation och behov har särskilt beaktats i det pågående skolplattformprojektet. För att säkerställa att de nya lösningarna verkligen gynnar pedagogerna ställs höga krav på användarvänlighet och systemens förmåga att effektivt stödja deras arbete. Upphandlingar är genomförda och projektet är i implementationsfas inför hösten 2024.</p>		<p><b>Beslutad av:</b> KF</p>
<p><b>Revidera "hälsosamma scheman" inom omsorgen</b></p> <p>Det särskilda uppdraget från kommunfullmäktige att <i>Revidera "hälsosamma scheman" inom omsorgen</i> har skett tillsammans med berörda fackliga organisationer. Förvaltningen bedömer att uppdraget snart kan avslutas.</p>	<p><b>Ansvarig nämnd</b> Vård- och omsorgsnämnden</p>	<p> Pågående</p> <p><b>Slutdatum</b> 2024-12-31</p> <p><b>Beslutad av:</b> KF</p>
<p><b>Utvärdering av införda reformer</b></p> <p>Arbetet är påbörjat genom att dialoger förts med verksamheter som omfattats av tydliga reformer de senaste åren. Utvärderingarna kommer påbörjas under våren 2024 och redovisas till kommunstyrelsens arbetsutskott under året.</p>	<p><b>Ansvarig nämnd</b> Kommunstyrelsen</p>	<p> Pågående</p> <p><b>Slutdatum</b> 2024-12-31</p> <p><b>Beslutad av:</b> KF</p>

### Nämndernas utvecklingsmål

I tabellen nedan visas alla nämndsmål som kopplats till kommunfullmäktiges mål "En tillitsbaserad styrning och ledning". Det framgår även vilken nämnd som beslutat om målet samt vilken målbedömning som gjorts för den aktuella uppföljningsperioden.

Nämndernas utvecklingsmål	Målbedömning
En tillitsbaserad styrning och ledning (Kommunstyrelsen)	 Bedömer att målet kommer klaras
Effektivare förvaltning (Servicenämnden)	 Bedömer att målet kommer klaras

Nämndernas utvecklingsmål	Målbedömning
En tillitsbaserad styrning och ledning (Byggnadsnämnden)	◆ Bedömer att målet delvis kommer klaras
Tekniska nämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare (Tekniska nämnden)	● Bedömer att målet kommer klaras
En tillitsbaserad styrning och ledning (Kultur- och fritidsnämnden)	◆ Bedömer att målet delvis kommer klaras
Bibehålla och utveckla utbildningsnämndens tillitskultur (Utbildningsnämnden)	● Bedömer att målet kommer klaras
Lunds Renhållningsverks organisationskultur bygger på tillit, ansvar och engagemang. (Renhållningsstyrelsen)	◆ Bedömer att målet delvis kommer klaras

### ***Analys av måluppfyllelse - helhetsbedömning***

Omställningen till en tillitsbaserad styrning hanteras etappvis och bedöms gå i rätt riktning. Flera viktiga satsningar har pågått under perioden och fortsätter under året. Uppföljning av flera särskilda uppdrag som kan kopplas till målet redovisas i avsnittet *Särskilda uppdrag*. Nedan lyfts ett urval av de viktiga utfall som ligger till grund för bedömningen av måluppfyllelsen. Utöver dessa aktiviteter har nämnder och bolag redogjort för periodens arbete i sina respektive delårsrapporter.

### **Kommunens principer för tillitsbaserad styrning och ledning växer fram**

Sedan tillitsberedningens bildande under föregående verksamhetsår förs en dialog om vad tillitsbaserad styrning och ledning betyder för organisationen Lunds kommun på en övergripande nivå. Under perioden har arbetet med att skriva fram Lunds kommuns ramverk för tillitsbaserad styrning och ledning fortsatt.

Arbetet under 2023 har visat att det saknas en gemensam definition av kommunens styrmodell; att styrningen präglas av ineffektivitet, fragmentering och avsaknad av överblick. Då behovet av att ställa om styrningen, arbetssätten och kulturen mot en ökad effektivitet är angeläget har tillitsberedningen valt att påbörja arbetet med att införliva principerna från ramverket i en utvecklad styrmodell. Syftet är också att ta fram en pedagogisk översikt hur kommunens styrning och dess beståndsdelar samverkar och samexisterar. Arbetet med att utveckla och dokumentera styrmodellen förväntas pågå under resten av mandatperioden.

Tillitsbaserad styrning och ledning har en strukturell och en relationell dimension. Det strukturella handlar om organisatoriska förutsättningar. Det relationella om kultur och tillitsfulla relationer. För att lyckas med arbetet att bli en organisation som präglas av tillit behöver arbetet med båda dimensionerna ske parallellt. Båda dessa dimensioner adresseras i ramverket.

Arbete med att utveckla Lunds kommun i riktning mot en mer tillitsbaserad styrning och ledning pågår även fortsatt i flertalet av kommunens nämnder och styrelser. Under 2024



påbörjas införandet av tillitsberedningens ramverk i hela kommunorganisationen, vilket kommer att intensifiera det gemensamma utvecklingsarbetet.

### **Omställningen till en mer effektiv och funktionell organisation fortgår**

Som en del av de strukturella förutsättningarna arbetar organisationen aktivt med organisationsutveckling bland annat inom ramen för en sammanhållen effektiv och funktionell tjänstepersonsorganisation (KS 2023/0527). Arbetet syftar till att se över nuvarande organisering i Lunds kommun med ambition att stärka samarbete, tillit mellan kompetenser och därmed nå en ökad effektivitet. Uppdraget präglas av styrande principer som ligger väl i linje med utvecklingen mot en mer tillitsbaserad kommun. Principerna lyder enligt följande:

- Öka den politiska genomslagskraften, från politiskt ansvar till medarbetarnas verkställighet.
- Skapa en logisk organisation som det är lätt att jobba i och med, för både medarbetare och förtroendevalda.
- Skapa en enhetlig styrmodell utan köp/sälj-förfarandet.
- Fokusera på effekten för den kommunen är till för.
- Ha en transparent och öppen process, med tydliga politiska avvägningar.

Arbetet med arbetsmiljömålen, som kommunfullmäktige antog i samband med ekonomi- och verksamhetsplan 2024-2026, understödjer arbetet med att införliva tillitsbaserad styrning och ledning på ett strukturellt och organisatoriskt plan i hela kommunorganisationen.

## Mål 2: Sveriges tryggaste kommun




Kommunfullmäktigemålet relaterar framför allt till sex av de globala hållbarhetsmålen i FN:s Agenda 2030. För att nå de målen krävs att Lund arbetar systematiskt och långsiktigt för att förebygga alla former av våld och brott, samt för att främja invånarnas hälsa och välbefinnande. Arbetet behöver bedrivas på ett sätt som stärker tilliten mellan de som bor och verkar i Lund, samt mellan människor och olika former av samhällsaktörer. För att bibehålla och stärka tryggheten i Lunds kommun krävs vidare att skillnader i upplevd trygghet mellan olika grupper och olika platser minskar.

Kommunfullmäktiges beskrivning av målet i ekonomi- och verksamhetsplan 2024-2026:

*Lunds kommun ska fortsatt vara i topp när tryggheten i Sveriges kommuner rankas. Därför behöver åtgärder för att stärka den upplevda tryggheten, att arbeta målinriktat med tidiga, förebyggande insatser och att förhindra och förebygga brott genomföras.*

### Målbedömning

#### Målbedömning i delårsrapport

 Bedömer att målet kommer klaras

Bedömningen är att verksamhetens arbete i hög grad leder till de resultat som kommunfullmäktige vill uppnå under mandatperioden. Flera indikatorer utvecklas i positiv riktning i förhållande till de målvärden som lyfts i nämndernas utvecklingsmål, vilka är kopplade till KF-målet.

### Särskilda uppdrag


EVP 2024-2026 innehåller särskilda uppdrag som kommunfullmäktige ger åt en eller flera nämnder. Tabellen nedan visar samtliga särskilda uppdrag som nämnden fått av kommunfullmäktige inom ramen för målområdet *Sveriges tryggaste kommun*. I en del fall riktar sig kommunfullmäktiges särskilda uppdrag till mer än en nämnd, detta framgår i förekommande fall under "Ansvarig nämnd".

#### Särskilda uppdrag



##### Motverka ensamhet hos äldre





Vård- och omsorgsförvaltningen har arbetat vidare med att *Motverka ensamhet hos äldre*. Träffpunktsverksamheten arbetar för en ökad social gemenskap för seniorer både genom den egna verksamheten samt genom ökad samverkan med civilsamhället. En träffpunkt planerar, tillsammans med *Frivilligkraft*, att skapa ett café där människor kan mötas över generationsgränserna. På andra träffpunkter pågår olika aktiviteter med fokus på hälsa exempelvis *Yoga hela livet*, cirkelträning och promenadutflykter. I början på 2024 har förvaltningen tre idéburna offentliga partnerskap som innehåller insatser för att motverka ofrivillig ensamhet. Stimulansombuden hade en nätverksträff i april då de utbytte erfarenheter och fick tips och idéer kring arbetsmetoden

**Ansvarig nämnd**  
Vård- och omsorgsnämnden

 Pågående

**Slutdatum**  
2024-12-31  
**Beslutad av:**  
**KF**







Särskilda uppdrag		
<p><i>Stimulans i vardagen.</i> Allt fler brukare som har hemvård kommer till stimulansgrupperna. Under det första tertialet 2024 och vård- och omsorgsförvaltningen även samordnat resurser för att skapa samvaro för äldre inom LSS som inte har daglig verksamhet under ledning av två stödpedagoger. Genom det särskilda uppdraget kan nämnden prioritera om det ska ske en resursförstärkning i befintliga satsningar eller ett nytt parallellt grepp mot ensamheten.</p>		
<p><b>Trygghetspaket för Lunds kommun</b></p> <p>Exempel på åtgärder som utförts under första delåret är fortsatt arbete med kommunen övergripande lägesbilsarbete som planeras pågå under hela 2024. Arbetet med projektet öppna drogscener har slutförts och håller på att sammanfattas. En kommunövergripande kunskapshöjande utbildningssatsning kring trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete har skickats ut till 300 förtroendevalda och beslutsfattare inom tjänsteorganisationen. Vidare har inventering gjorts utifrån nuläget och beslut har fattats att arbetet under 2024 ska fortsätta med åtgärder kopplat till samverkansöverenskommelsens fem fokusområden. Exempel på åtgärder är; Nattvandring kopplat till föreningslivet, implementering av analysverktyget Embrace och larmverktyget Cosafe, uppföljning av trygghetsvärdar i Södra Sandby och kameror, informations-satsningar kopplat till målgruppen äldre och bedrägeri samt olika åtgärder inom ramen för välfärdsbrottslighet.</p>	<p><b>Ansvarig nämnd</b> Kommunstyrelsen</p>	<p> Pågående</p> <p><b>Slutdatum</b> 2024-12-31</p> <p><b>Beslutad av:</b> <b>KF</b></p>
<p><b>Beredskapspaket för Lunds kommun</b></p> <p>Kommunstyrelsen har börjat arbeta med de kommungemensamma åtgärdsbehov som framkommit i arbetet med risk- och sårbarhetsanalys och krisledningsplanering. Till exempel har ett övergripande arbete med kommunens krisledningsplatser inletts, där samtliga nämnders krisledningsorganisationer har tilldelats en ledningsplats med reservkraft, och arbetet med att rusta upp dessa ledningsplatser har kommit i gång. Ett beredskapslager har inrättats för kritiska varor och mobila reservkraft har beställts för levereras under våren 2024. Nya informationspunkter har satts i gång på kommunens bibliotek (vilka aktiveras vid större samhällsstörningar) och ett antal av kommunens trygghetspunkter (vilka aktiveras vid akuta händelser) har utrustats med reservaggregat och genomgått uppstartsövningar. Dessutom har en projektplan för att ta fram kommunens nya styrdokument för höjd beredskap (där kommunens krigsorganisation beskrivs) börjat tas fram.</p> <p>Det pågår även olika insatser för att säkra kommunens resiliens gentemot cyberattacker och olaga intrång. Likaså har samtlig verksamhet i kommunen analyserats utifrån ett säkerhetsskyddsperspektiv och börjat implementera säkerhetsskyddsåtgärder därefter. Kommunen har närmast sig målet om ett fungerande säkerhetsskydd, där kommunstyrelsen är ytterst ansvarig. En utredning avseende kommunens strategiska enheter (verksamhetslokaler med särskild betydelse vid större</p>	<p><b>Ansvarig nämnd</b> Kommunstyrelsen</p>	<p> Pågående</p> <p><b>Slutdatum</b> 2024-12-31</p> <p><b>Beslutad av:</b> <b>KF</b></p>

Särskilda uppdrag		
<p>samhällsstörning) är påbörjad, vilket ska ge ett beslutsunderlag för de lokalinvesteringsåtgärder som kommer krävas de kommande åren.</p>		
<p><b>Utredning om hemmasittare</b></p> <p>Uppdraget kommer att bedrivas i projektform och ett projektdirektiv är framtaget.</p> <p>Ett första steg är att få en nulägesbild över hur skolorna i Lund arbetar idag. Förvaltningen kommer även att ta kontakt med andra kommuner för att få inblick i deras arbete i frågan och dra lärdom av framgångsfaktorer och utmaningar.</p> <p>Problematiske skolfrånvaro är något som förvaltningen arbetar med löpande och som varit i fokus under kvalitetsdialoger under de senaste åren. Utmaningar och behov har lyfts i det systematiska kvalitetsarbetet och resulterat i tre övergripande insatser: skolsociala team, se över rutiner för metodstöd vid problematisk skolfrånvaro samt att minska lärarnas administration genom att arbeta mer strategiskt med problematisk skolfrånvaro.</p> <p>Problematiske skolfrånvaro är även ett prioriterat område i <i>Samverkan barn och unga</i>.</p> <p>Det behövs ett samlat grepp i frågan för att inte riskera att projekten går i olika riktningar. Projekten är även beroende av varandra och behöver utvecklas i fas med varandra. Förslag på metod förväntas kunna levereras vid årsskiftet 2025/2026.</p>	<p><b>Ansvarig nämnd</b> Barn- och skolnämnden</p>	<p> Pågående</p> <p><b>Slutdatum</b> 2024-12-31</p> <p><b>Beslutad av:</b> <b>KF</b></p>
<p><b>Motverka våld i nära relationer</b></p> <p>Arbetet med uppdraget pågår. Hittills har tex följande aktiviteter vidtagits:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Start av ny myndighetsenhet för våld i nära relationer</li> <li>• Färdigställt ett processarbete som genererat ett flertal arbeten för att öka kvaliteten i arbetet med våld i nära relationen. I detta arbete har processer med rutiner tydliggjorts.</li> <li>• Tecknat överenskommelse med tjejjour, kvinnojour och brottsofferjouren.</li> </ul>	<p><b>Ansvarig nämnd</b> Arbetsmarknads- och socialnämnden</p>	<p> Pågående</p> <p><b>Slutdatum</b> 2024-12-31</p> <p><b>Beslutad av:</b> <b>KF</b></p>
<p><b>Förebyggande trygghetsinsats för äldre</b></p> <p>Vård- och omsorgsförvaltningen har under årets första fyra månader påbörjat arbetet med <i>Förebyggande trygghetsinsats för äldre</i> tillsammans med Räddningstjänsten Syd. I samarbete med Räddningstjänsten Syd och Polisen kommer förvaltningen att skicka ut skriftlig information om förebyggande hembesök till personer över 75 år som är kända av förvaltningen, totalt ca 11 600 personer. Daglig verksamhet kommer att vara behjälpliga med utskicket.</p>	<p><b>Ansvarig nämnd</b> Vård- och omsorgsnämnden</p>	<p> Pågående</p> <p><b>Slutdatum</b> 2024-12-31</p> <p><b>Beslutad av:</b> <b>KF</b></p>
<p><b>Förebyggande trygghetsinsats för personer med funktionsnedsättningar</b></p> <p>Vård- och omsorgsförvaltningens arbete med uppdraget <i>Förebyggande trygghetsinsats för personer med funktionsnedsättningar</i> kommer att samordnas med uppdraget att</p>	<p><b>Ansvarig nämnd</b> Vård- och omsorgsnämnden</p>	<p> Pågående</p> <p><b>Slutdatum</b> 2024-12-31</p>

Särskilda uppdrag	
erbjuda förebyggande hembesök till personer över 75 år. Vård- och omsorgsförvaltningen har haft representanter med vid samverkan som leds av Polisen vid veckovisa möten <i>Samverkan Narkotika. Örat mot marken.</i> (så kallade SNÖ-möten). Mötena är viktiga inslag i det brottsförebyggande arbetet.	<b>Beslutad av:</b> KF

### Nämndernas utvecklingsmål

Nämndernas utvecklingsmål	Målbedömning
Sveriges tryggaste kommun (Kommunstyrelsen)	● Bedömer att målet kommer klaras
Effektivare förvaltning (Servicenämnden)	● Bedömer att målet kommer klaras
Sveriges tryggaste kommun (Byggnadsnämnden)	◆ Bedömer att målet delvis kommer klaras
Tekniska nämnden ska bidra till att skapa en mer attraktiv, grön, trygg och säker kommun där människor vill leva och vistas (Tekniska nämnden)	● Bedömer att målet kommer klaras
Lund ska vara en trygg och miljö säker kommun att bo och verka i (Miljönämnden)	● Bedömer att målet kommer klaras
Tillsammans för trygga, aktiva, lärande och kreativa barn och unga all-tid (Kultur- och fritidsnämnden)	◆ Bedömer att målet delvis kommer klaras
Fokus på norra och östra kommundelarna (Kultur- och fritidsnämnden)	◆ Bedömer att målet delvis kommer klaras
Trygga, skydda och stödja barn och unga i Lund för att stärka deras levnadsförhållanden (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	◆ Bedömer att målet delvis kommer klaras
Ett Lund fritt från våld och förtryck genom samverkan och hög kvalitet i socialtjänstens insatser (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	● Bedömer att målet kommer klaras
Ökad förmåga inom socialtjänsten att arbeta brottsförebyggande och kunna ge ett stöd för att den enskilda ska lämna en kriminell livsstil (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	● Bedömer att målet kommer klaras
Det förebyggande och rehabiliterande/habiliterande arbetet ska utvecklas med inriktning mot ökad självständighet och fördröja behovet av vård- och omsorgsinsatser. (Vård- och omsorgsnämnden)	● Bedömer att målet kommer klaras
De digitala insatser som erbjuds ska bibehålla eller öka brukarens upplevda trygghet och självständighet. (Vård- och omsorgsnämnden)	● Bedömer att målet kommer klaras

Nämndernas utvecklingsmål	Målbedömning
Samarbetet med civilsamhället ska utvecklas (Vård- och omsorgsnämnden)	 Bedömer att målet kommer klaras
Ge alla elever en god skolmiljö avseende trygghet, trivsel, delaktighet och jämställdhet (Utbildningsnämnden)	 Bedömer att målet delvis kommer klaras
Tillsammans för trygga, aktiva, lärande och kreativa barn och unga all-tid. (Barn- och skolnämnden)	 Målet kommer inte kunna bedömas
Personer i behov av ställföreträdare ska erbjudas en snabb handläggning och ett gott bemötande. Barn ska ges särskild prioritet. (Överförmyndarnämnden för Lunds och Eslövs kommuner)	 Bedömer att målet delvis kommer klaras
Överförmyndarnämndens verksamhet ska präglas av effektivitet, kvalitet och rättssäkerhet samt i sitt utvecklingsarbete beakta sin förmåga att möta framtidens förväntningar på service och en snabb handläggning. (Överförmyndarnämnden för Lunds och Eslövs kommuner)	 Bedömer att målet delvis kommer klaras
Ställföreträdare ska få stöd och kompetensutveckling i sina uppdrag samt i dialog möta överförmyndarnämnden så att deras erfarenheter och åsikter kan beaktas och tas tillvara. (Överförmyndarnämnden för Lunds och Eslövs kommuner)	 Bedömer att målet kommer klaras

### **Analys av måluppfyllelse - helhetsbedömning**

Kommunfullmäktiges mål om att vara Sveriges tryggaste kommun innebär ett förstärkt fokus på att upprätthålla och säkra det arbete som kommunkoncernen redan har påbörjat, i förhållande till både faktisk och upplevd trygghet. En utökad riktning mot tidiga och förebyggande insatser ingår också. Målet bedöms klaras under mandatperioden med motivering att de olika insatserna tillsammans med de historiskt bästa utfallen av indikatorerna pekar att Lund blir en alltmer tryggare kommun och arbetsgivare. Flera viktiga satsningar har pågått under perioden och fortsätter under året. Uppföljning av flera särskilda uppdrag som kan kopplas till målet redovisas i avsnittet *Särskilda uppdrag*. Nedan lyfts ett urval av de viktiga utfall som ligger till grund för bedömningen av måluppfyllelsen. Utöver dessa aktiviteter har nämnder och bolag redogjort för periodens arbete i sina respektive delårsrapporter.

### **Brottsförebyggande arbete och trygghet i offentliga miljöer**

Det finns en upparbetad myndighetssamverkan som syftar till att förebygga och hantera välfärdsbrottslighet. Under perioden har fokus lagts på omvärldsbevakning och kunskapsinhämtning. Det fortsatta arbetet under 2024 handlar om att stärka organisationens kunskap om mutor, bestickning, representation och otillåten påverkan. Detta föreslås även bli en kommungemensam granskning inom ramen för intern kontroll under verksamhetsåret 2025. Sedan visseblåsarfunktionen inrättades har den tagit emot 25 ärenden; sex under hösten 2022, 15 under 2023 och fyra under första perioden 2024.

Med anledning av den nya lagen (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete som trädde i kraft sommaren 2023 är arbetet med att

kartlägga och orsaksanalysera trygghet och brottslighet i full gång för att under året kunna upprätta en åtgärdsplan om vad som ska göras utifrån framtagna lägesbilder. Pilotprojektet kring trygghetsvårdar kommer att fortsätta under 2024. I samband med byaveckorna ges medborgare möjlighet att föra dialog om trygghets- och säkerhetsfrågor. Samverkansöverenskommelse mellan Lunds kommun och Lokalpolisområde Lund 2024–2027 antogs den 14 februari 2024, vilket är kopplat till det gemensamma arbetet kopplat till den nya lagstiftningen.

I februari beviljade Brottsförebyggande rådet (Brå) finansiering på cirka en miljon kronor för att stärka det brottsförebyggande arbetet genom två projekt; kompetenshöjande föreläsningar om kriminalitet och normbrytande beteende hos barn, unga och vuxna för förtroendevalda och tjänstepersoner samt kompetenshöjande föreläsningar om välfärdsbrott kopplat till säkra och trygga byggprojekt till tjänstepersoner.

Lund har tillsammans med sex andra kommuner deltagit i arbetet med projektet Öppna drogsener, som samordnats av Länsstyrelsen Skåne och följs av Malmö universitet. Projektet är nu slutfört och Malmö universitet har sammanställt en slutrapport.

Inom ramen för stadsdelsutveckling, där det undersöks vad som krävs för ett välfungerande lokalsamhälle i form av exempelvis näringsliv, föreningsliv, skolor, frisk- och skyddsfaktorer och mänskliga rättigheter, har i första hand sociala faktorer för Norra Fäläden och Klostergården kartlagts. Vidare fortsätter projektet *Sociala värden hela vägen – Ett ramverk för social hållbarhet i plan- och byggprocessen*, vilket kommer slutredovisas i oktober. *Strategin för utveckling av Lunds stadskärna* syftar också till att bidra till ökad trygghet i staden.

### **Motverka hot och våld i kommunens verksamheter**

Under 2024 kommer kommunstyrelsen arbeta med utbildningsinsatser kring pågående dödligt våld. Implementeringen av både utbildning och stödjande krishanteringssystem fortlöper under 2024. Under verksamhetsåret 2025 föreslås kommunens förebyggande arbete och hantering av våld och hot bli föremål för en kommungemensam granskning inom ramen för intern kontroll.

### **Tidiga och förebyggande insatser**

Inflödet till socialtjänsten har varit högre än någonsin under perioden. Ökningen jämfört med föregående år och period motsvarar 18 procent, enligt rapporter från arbetsmarknads- och socialnämnden. Nämnden har under lång tid haft ett ökat inflöde vilket hanterats genom effektiva verksamhetsprocesser. Årets inflöde har varit särskilt utmanande eftersom antalet unika individer som omfattats av anmälan/ansökan har ökat med 19 procent. I jämförelse med motsvarande period år 2023 är det 247 fler personer som fått kontakt med socialtjänsten. Även antalet inledda utredningar ökar och har nått nya rekordnivåer. Ökningen jämfört med föregående år och period motsvarar 13 procent. Ökningen sker inom alla delar av verksamheten, även om den största ökningen sker inom barn- och ungdomsvården där ökningstakten varit 19 procent.

För att möta de ökade behoven har socialtjänsten påbörjat ett omställningsarbete som till stora delar sker inom ramen för det särskilda projekt som arbetar för att möjliggöra

en ny förebyggande socialtjänst. Arbetet innebär att fler invånare i Lund med någon form av social problematik ska kunna få stöd utan biståndsbedömda insatser, i den så kallade första linjen. Det kräver att verksamheten utvecklas och breddas för att fånga upp social problematik i ett tidigt skede, att för att kunna erbjuda lättillgängliga insatser i ett skede när den sociala problematiken redan är etablerad samt genomföra fördjupade utredningar för de som behöver det allra mest. Inriktningen är att det förebyggande perspektivet ska genomsyra alla delar av socialtjänsten med start inom barn- och ungdomsvården som har högsta prioritet. Resultatet ska på sikt möjliggöra en socialtjänst som ger mer till de med störst behov och tillräckligt till de i målgruppen som har mindre behov. Inriktningen är tydlig att den höga kvalitet som kännetecknar Lunds barn- och ungdomsvård ska säkras samt att utveckla nya riktade förebyggande insatser som når ut till fler i kommunen tillsammans med andra aktörer som exempelvis skolan, fritidsverksamheten och andra myndigheter.

### **Stärkt civil beredskap**

Under 2024 är det fortsatt fokus på att säkerställa kommunens försörjningsberedskap (mat, el, vatten, värme, transporter), säkerställa en robust IT-säkerhet samt vidareutveckla kommunens krisledningsförmåga. Detta för att kommunen ska kunna säkerställa att samhällsviktig verksamhet upprätthålls i händelse av kris, höjd beredskap och krig. Socialstyrelsen har beviljat Lunds kommun ca 2,5 miljoner kronor i statsbidrag för 2024 för att genomföra åtgärder som stärker socialtjänstens samt hälso- och sjukvårdens beredskap. Detta så att verksamheterna kan upprätthållas under höjd beredskap. Underlag och förslag till åtgärder är framtagna gemensamt av vård- och omsorgsförvaltningen, arbetsmarknads- och socialförvaltningen samt kommunkontoret. En del av statsbidraget är avsedd för en tjänst som beredskapssamordnare inom kommunal hälso- och sjukvård samt socialtjänst med anställning vid kommunkontoret.



### Mål 3: Fler Lundabor i arbete



Kommunfullmäktiges mål knyter an till ett flertal av de globala hållbarhetsmålen. För att nå dem krävs att Lunds kommun i samverkan med andra aktörer erbjuder ett samlat stöd till invånare som står utanför arbetsmarknaden eller saknar annan meningsfull sysselsättning. Stödet ska vara anpassat till individers olika behov och förutsättningar, i syfte att tillgodose alla människors rätt till såväl utbildning, arbete som till en levnadsstandard som är tillräcklig för den egna och familjens hälsa och välbefinnande. För att nå målen krävs också att Lund strävar efter att bidra till en varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt samt skapar goda förutsättningar för innovation och entreprenörskap.

Kommunfullmäktiges beskrivning av målet i ekonomi- och verksamhetsplan 2024-2026:

*Varje Lundabo ska få känna gemenskap med andra, ta eget ansvar och uppleva självständighet. Ett arbete eller annan meningsfull sysselsättning är av största vikt för varje människa. Lunds kommun ska därför ha höga ambitioner och utveckla den samlade arbetsmarknads- och näringslivspolitik. Detta arbete ska ske i nära samverkan med lokala aktörer.*

#### Målbedömning

Målbedömning i delårsrapport	
	Bedömer att målet kommer klaras

Bedömningen är att verksamhetens arbete i hög grad leder till de resultat som kommunfullmäktige vill uppnå under mandatperioden.





#### Särskilda uppdrag


EVP 2024-2026 innehåller särskilda uppdrag som kommunfullmäktige ger åt en eller flera nämnder. Tabellen nedan visar samtliga särskilda uppdrag som nämnden fått av kommunfullmäktige inom ramen för målområdet *Fler Lundabor i arbete*. I en del fall riktar sig kommunfullmäktiges särskilda uppdrag till mer än en nämnd, detta framgår i förekommande fall under "Ansvarig nämnd".

Särskilda uppdrag		
<p><b>Nya arbetsmarknadsinsatser inom vuxenutbildningen</b></p> <p>Utbildningsförvaltningen och arbetsmarknads- och socialförvaltningen har tillsammans med ett flertal interna och externa aktörer utvecklat arbetsmarknadsinsatser under 2023, exempelvis bransch-sfi (kombinationsutbildningar), utökad validering samt informations- och marknadsföringsinsatser för att attrahera fler elever. Detta arbete har fortsatt under denna period. Under våren har följande kombinationsutbildningar (bransch-sfi) startats:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• servicemedarbetare inriktning vård och omsorg i</li> </ul>	<p><b>Ansvarig nämnd</b></p> <p>Arbetsmarknads- och socialnämnden Utbildningsnämnden</p>	<p> Pågående</p> <p><b>Slutdatum</b> 2024-12-31</p> <p><b>Beslutad av:</b> KF</p>

Särskilda uppdrag
<p>kombination med sfi,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>undersköterska i kombination med grundläggande svenska och</li> <li>antagning för målare i kombination med sfi</li> </ul> <p>Arbete med att starta fler utbildningar inom komvux pågår. För att kunna anordna gymnasial yrkesutbildning krävs att det ingår arbetsplatsförlagt lärande (APL). Det är svårt att hitta APL-platser, vilket har varit hindrande i arbetet med att utveckla nya kombinationsutbildningar. En förutsättning för att kunna tillgodose arbetsmarknadens behov är att elever i högre utsträckning väljer att läsa yrkesutbildningar. När en utbildning är på plats krävs informationsinsatser och marknadsföring för att sökande ska hitta till utbildningarna. Utbildningsförvaltningen arbetar kontinuerligt med att marknadsföra utbildningar för vuxna. För att attrahera fler elever att söka yrkesutbildningar lanserades en ny och mer målgruppsanpassad hemsida den 22 april. I samband med lanseringen har Lunds kommuns ansökningssida och Skanevux.se uppdaterats i syfte att i högre grad tillgängliggöra utbildningar. Förra året utökades med en studie- och yrkesvägledare vid Lunds Vägledningcentrum, vilket fortgår under 2024. Vidare gjordes utökning av lärare för validering förra året, vilket också fortgår 2024.</p>

### Nämndernas utvecklingsmål

Nämndernas utvecklingsmål	Målbedömning
Fler lundabor i arbete (Kommunstyrelsen)	 Bedömer att målet kommer klaras
Skapa hållbara värden för kommunen (Servicenämnden)	 Bedömer att målet kommer klaras
Fler Lundabor i arbete (Byggnadsnämnden)	 Bedömer att målet delvis kommer klaras
Möjligheter för unga att få arbetslivserfarenhet och förverkliga sina idéer. (Kultur- och fritidsnämnden)	 Bedömer att målet delvis kommer klaras
Personer med försörjningsstöd ska stärkas till självförsörjning genom förvaltningens insatser (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	 Bedömer att målet kommer klaras
En modern och attraktiv arbetsgivare för fler lundabor i arbete (Vård- och omsorgsnämnden)	 Bedömer att målet delvis kommer klaras
Öka matchningen mellan utbildning och arbetsliv inom gymnasieskola och vuxenutbildning (Utbildningsnämnden)	 Bedömer att målet kommer klaras

Nämndernas utvecklingsmål	Målbedömning
Stärka barn och elevers möjlighet till vidare studier, arbete eller annan sysselsättning. (Barn- och skolnämnden)	 Målet kommer inte kunna bedömas

### **Analys av måluppfyllelse - helhetsbedömning**

Lund är en kommun med generellt sett goda förutsättningar, vilket bland annat yttrar sig i etablerade näringslivsstrukturer och att majoriteten av lundaborna har goda eller mycket goda socioekonomiska förutsättningar. Detta har över tid också speglats i arbetsmarknadens villkor i Lund. Lund har länge haft en generellt låg arbetslöshet. Med pandemi, krig och en orolig omvärld som bidragit till hög inflation och stigande räntor, börjar dock effekterna av en förändrad konjunktur nu ge avtryck på arbetsmarknaden. Under det första kvartalet 2024 har arbetsmarknaden fortsatt att försvagas i form av minskad sysselsättning samtidigt som antalet arbetslösa personer har ökat. Den största arbetslösheten återfinns i Skåne. Prognosen för resten av året är att arbetsmarknaden fortsätter att utvecklas svagt (Arbetsmarknadsläget i Sveriges län, kvartal 1 2024, Arbetsförmedlingen). Även i Lunds kommun ökar arbetslösheten sakta, inklusive långtidsarbetslösheten, om än från låga nivåer.

Kommunens samlade arbete på området har följts och analyserats över tid. Kommunfullmäktiges mål om att få *fler Lundabor i arbete* engagerar och aktiverar flera delar av kommunens verksamheter, och inte minst ska detta arbete även involvera flera viktiga aktörer i samverkan. Utöver målet har kommunfullmäktige även fattat beslut om ett antal särskilda uppdrag som bidrar till måluppfyllelse. Uppföljningen av dessa uppdrag redovisas i avsnittet *Särskilda uppdrag*.

Nedan lyfts ett urval av de viktiga utfall som ligger till grund för bedömningen av måluppfyllelsen. Utöver dessa aktiviteter har nämnder och bolag redogjort för periodens arbete i sina respektive delårsrapporter.

### **Försörjningsstöd & arbetsmarknadsinsatser**

Antalet hushåll som fått försörjningsstöd fortsätter att minska till 978 i genomsnitt för perioden (1 014 motsvarande period 2023), men ligger en bit från målet på 950 hushåll. Samtidigt har långtidsarbetslöshet börjat öka. Snittkostnaden per hushåll ökade till cirka 8 procent under perioden januari - april jämfört med 2023 vilket bland annat beror på en höjd riksnorm.

För att nå en högre grad av självförsörjning arbetar arbetsmarknads- och socialnämnden med att öka utbudet av aktiva arbetsmarknadsinsatser. Insatser sker genom samverkan med övrig verksamhet i kommunen tillsammans med Arbetsförmedlingen. Under året kommer arbetet i högre grad fokusera på personer som står långt från arbetsmarknaden och som är i behov av stegförflyttningar för att närma sig den reguljära arbetsmarknaden. Studier visar att de bästa resultaten nås genom att individer ges möjlighet att testa sina förmågor på en arbetsplats samt att stödet har en större betydelse än individuella hinder för tillträde till arbetsmarknaden. Under år 2024 är målet att alla som söker försörjningsstöd utan sjukskrivning tidigt ska få testa sina förmågor på en arbetsplats, samt att stödet till arbetsplatsen i form av till exempel stöd till handledare ska öka.

Inom ramen för den gemensamma överenskommelsen med Arbetsförmedlingen Skåne sydväst fortsätter samtidigt arbetet med att utveckla individsamverkan med målet att Lundabor ska erbjudas rätt insats i rätt tid för att bli självförsörjande och att tiden i arbetslöshet ska minska. Arbetsförmedlingen har genomfört kompetenshöjande informationstillfällen till kommunens medarbetare för att öka kunskapen och förståelsen för myndighetens uppdrag. I samverkan med de övriga 10 kommunerna som ingår överenskommelsen med Arbetsförmedlingen planeras en gemensam digital plattform för att kunna samla och dela kommunspecifik information, samarbeten samt arbetsmarknadsinsatser.

Arbetsförmedlingen Skåne sydväst förbereder tillsammans med de 11 kommunerna en projektansökan till ESF för att tillsammans utveckla insatser och samverkan för målgruppen unga vuxna. Det fortgår samtidigt flera projekt i Lund idag där olika aktörer deltar för att öka graden av självförsörjning för vuxna som står långt från arbetsmarknaden. Exempel på pågående insatser är projekten INSAM, Kompetenstrappan Vård och Kompetenstrappan Lärling.

### **Vuxenutbildning, matchning mot bristyrken och praktik**

Arbetsmarknadens försvagade utveckling till följd av lågkonjunkturen indikerar att de personer som står långt från arbetsmarknaden och har en svag konkurrensförmåga kommer att ha fortsatt svårt att bli självförsörjande. Arbetet med att förbereda, utbilda och matcha arbetslösa personer till lediga jobb är därför en fortsatt viktig utmaning för Lunds kommun i samverkan med andra samhällsaktörer.

Under perioden har arbetet med att öka matchningen mellan både gymnasieutbildningen och vuxenutbildningens och arbetsmarknadens behov fortsatt. Arbetet sker i bred samverkan mellan flera av kommunens förvaltningar och både interna och externa aktörer i kommunen. Exempelvis har arbetet med bransch-sfi (kombinationsutbildningar), utökad validering samt informations- och marknadsföringsinsatser för att attrahera fler elever pågått. Under våren har följande nya kombinationsutbildningar (bransch-sfi) startats:

- servicemedarbetare inriktning vård och omsorg i kombination med sfi,
- undersköterska i kombination med grundläggande svenska och
- antagning för målare i kombination med sfi

Utbildningsnämnden har beslutat om att ingå ett avtal avseende primärsamverkan komvux gymnasial yrkesutbildning mellan de tretton kommunerna inom samverkan SSSV (samverkan mellan kommuner i Skåne sydväst). Samverkansavtalets syfte är att bidra till uthållig tillväxt, stärkt kompetensförsörjning och ökade utbildningsmöjligheter för parternas kommuninvånare, och innebär att Lunds kommun uppfyller de nya lagkraven inom området. Genom avtalet utökas samverkan så att utbildningsutbudet för yrkesämnen och sammanhållna yrkesutbildningar i kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå planeras och fastställs gemensamt. Vidare utökas samverkan med ett "fritt sök" som innebär att de som har rätt till utbildning inom kommunal vuxenutbildning i samverkande kommuner (kommuninvånare) har tillgång till samverkansområdets hela utbildningsutbud inom de områden avtalet reglerar.

## **Insatser för unga och praktik**

Fler ungdomar (1 602) har 2024 anmält intresse för kommunens feriepraktik jämfört med tidigare år (1 332 år 2023). Målet för 2024 är att fler än 800 ungdomar ska få feriepraktik. Verksamheten har precis som förra året flest kommunala platser, men verkar för att öka samarbetet med privata arbetsgivare genom en särskilt framtagen strategi. I nuläget har verksamheten 720 platser uppdelat på 602 kommunala, 95 ideella och 23 privata. Verksamheten arbetar intensivt med att skapa samarbeten som möjliggör resterande platser inför sommaren. Lunds kommun kommer även att få 2,2 miljoner kronor i statsbidrag under 2024 för att möjliggöra fler feriepraktikplatser.

## **Stärkt samverkan och styrning**

Under verksamhetsåret 2023 bildades en temaledningsgrupp för att stärka det samordnade arbetet mot måluppfyllelse utifrån KF-målet Fler Lundabor i arbete. Temaledningsgruppen består av förvaltningsdirektörer och avdelningschefer från arbetsmarknads- och socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen och kommunkontoret. Gruppen har beslutat om fyra fokusområden: UVAS (Unga vuxna som varken arbetar eller studerar), kompetensförsörjning, rätt stöd genom utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser samt förbättrade gemensamma analyser. Kopplat till temaledningsgruppen har det bildats en strategisk arbetsgrupp med representanter från ingående verksamheter. Den strategiska arbetsgruppen ska bereda, prioritera och följa upp aktiviteter och projekt kopplat till fokusområdena. Den strategiska arbetsgruppen har även tillsatt en kompetensgrupp som ska fokusera på privata arbetsgivarkontakter. Syftet är att tillvarata och dela arbetsgivarkontakter mellan arbetsmarknads- och socialförvaltningen (ASF), utbildningsförvaltningen (UF) och näringslivsenheten på kommunkontoret. Samverkan kring arbetsgivarkontakter ska ge en ökning av praktikplatser öka hos privata arbetsgivare samtidigt som kommunen möter privata arbetsgivares behov av kompetensförsörjning.

## **Utveckling av den samlade arbetsmarknads- och näringslivspolitik**

Näringslivsprogram för Lunds kommun 2022–2030 och dess handlingsplan fokuserar på fler lundabor i arbete främst genom att arbeta med nya arbetstillfällen men även genom att skapa en god kompetensförsörjning i kommunen. Det har anställts en näringslivsutvecklare med fokus på etableringar för att skapa fler arbetstillfällen i kommunen. Dessutom arbetas det med socialt företagande och social innovation genom att kommunen prioriterar projekt som ger effekt för de grupper som står längst ifrån arbetsmarknaden. Projekt drivs för att testa dialogkrav i upphandlingar för att möjliggöra praktikplatser eller andra former av anställning för individer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Under perioden har Byaveckorna arrangerats i Södra Sandby och Dalby liksom en välbesökt näringslivsdag. Tillsammans med Visit Lund arbetar kommunstyrelsens förvaltning, kommunkontoret, med att öka attraktiviteten genom events via Heja Lund! som är ett samarbete med näringslivet. Vidare bjuder kommunen in de 30 största arbetsgivarna (30-gruppen) till tre träffar under 2024. Dessutom ska kommunen i höst profilera sig på Expo Real som är en investering och fastighetsmässa i München.

Särskilt fokus på näringsliv och etableringsmöjligheter läggs också i arbetet med ny

översiktsplan. En av förslagets sex prioriterade inriktningar är att Lund är en hållbar och innovativ utvecklingsmotor i Skåne. Planen innehåller ställningstaganden och strategier för ett starkt och mångsidigt näringsliv, en stärkt nod för utbildning, forskning och utveckling och smarta investeringar för en hållbar utveckling. Det handlar bland annat om att skapa plats för ett föränderligt och mångsidigt näringsliv, att fokusera på att möta näringslivets behov genom förtätning samt att skapa strukturer för samverkan mellan näringsliv, utbildning och forskning.

Företagsklimatet i Lund har en fortsatt positiv utveckling och får högre betyg av Lundaföretagare än förra året. Kommunen förbättrar sin rankingplacering och placerar sig på plats 99, bland drygt 213 deltagande kommuner i Sverige. Det visar Sveriges kommuners och regioners årliga företagsklimatundersökning som presenterades i april i år. Resultaten av servicemätningen Insikt på nationell nivå och en ranking av kommunerna sammanfattas i rapporten *Öppna jämförelser - Företagsklimat 2023*.

#### Mål 4: Klimatneutralitet 2030



Inriktningsmålet knyter an till flera globala hållbarhetsmål i FN:s Agenda 2030. För att nå målen krävs omfattande arbete för minskad klimatpåverkan från bland annat transporter, arbetsmaskiner, jordbruk och avfallshantering. Arbetet måste inkludera lokalt aktiva företag, civilsamhället och akademien. Genom bred samverkan och ansvarstagande upphandlingar kan kommunen gynna konsumtions- och produktionsmönster som tar hänsyn till klimatpåverkan, biologisk mångfald och andra miljöaspekter.

Kommunfullmäktiges beskrivning av målet i ekonomi- och verksamhetsplan 2024-2026:

*Lund ska vara Sveriges ledande kommun i omställningen för klimatneutralitet och en internationell förebild. De ambitiöst satta målen ska nås genom en handlingskraftig klimatpolitik och samarbete med näringsliv, akademi och idéburen sektor. För Lundaborna ska det vara lätt att göra rätt vad gäller att ta ansvar för klimat och miljö.*

#### Målbedömning

##### Målbedömning i delårsrapport

◆ Bedömer att målet delvis kommer klaras

Utifrån målets inriktning och fullmäktiges intentioner om att Lund ska vara Sverigeledande i omställningen för klimatneutralitet, vara en internationell förebild som samarbetar med andra aktörer och gör det lätt för Lundaborna att göra rätt vad gäller att ta ansvar för klimat och miljö bedöms kommunens arbete leda till att målet i hög grad kommer att uppnås vid mandatperiodens slut. Målets rubrik anger att Klimatneutralitet ska uppnås år 2030. Det arbete som kommunen bidrar med för att nå



denna ambition är framgångsrikt och visar väg för övriga kommunsektorn, vilket också har prisats och uppmärksammats, både nationellt och internationellt genom åren. Kommunorganisationen har exempelvis arbetat aktivt med intern omställning och är idag exempelvis i stort sett fossilbränslefri, samtidigt har Lunds kommun initierat samarbete och dialog med andra aktörer för att tillsammans nå måluppfyllelse.

Målet om klimatneutralitet 2030 är dock synnerligen ambitiöst och ytterligare åtgärder kommer att behövas, framförallt för att minska utsläppen av växthusgaser. Trots Lunds kommuns övervägande positiva utfall av det samlade hållbarhetsarbetet för klimatneutralitet framgår det i Lunds kommuns *Hållbarhetsredovisning 2023* att utsläppen från transporter minskat med 28 procent för år 2021<sup>1</sup>. Detta är steg i rätt riktning men ger samtidigt en indikation på att takten måste öka betydligt för att nå målet om 90 procents minskning till 2030.




Med anledning av detta utfall bedöms målet till viss del leda till de resultat som kommunfullmäktige vill nå och därmed bedöms målet vara delvis uppnått vid mandatperiodens slut.

### Särskilda uppdrag


EVP 2024-2026 innehåller särskilda uppdrag som kommunfullmäktige ger åt en eller flera nämnder. Tabellen nedan visar samtliga särskilda uppdrag som nämnden fått av kommunfullmäktige inom ramen för målområdet *Klimatneutralitet 2030*. I en del fall riktar sig kommunfullmäktiges särskilda uppdrag till mer än en nämnd, detta framgår i förekommande fall under "Ansvarig nämnd".

Särskilda uppdrag		
<p><b>Luftkvalitetsmätningar vid skolor och förskolor</b></p> <p>Under april har en projektplan tagits fram avseende bland annat modellering av luftkvaliteten på samtliga förskolors och grundskolors gårdar. För att modellera luftföroreningshalterna har information hämtats från SBK (kartmaterial) samt Skånes Luftvårdsförbund (emissionsdatabas). Delrapportering sker i juni till miljönämnden</p>	<p><b>Ansvarig nämnd</b> Miljönämnden</p>	<p> Pågående</p> <p><b>Slutdatum</b> 2024-12-31</p> <p><b>Beslutad av:</b> KF</p>
<p><b>Lönsamma energiinvesteringar med klimatnytta</b></p> <p>Arbetet med energieffektiviseringar pågår och kommunkontoret har genom den fastighetsekonomiska gruppen en pågående dialog med serviceförvaltningen kring uppdraget. Ett energiråd med styrgrupp prioriterar mellan olika lönsamma investeringar och för 2024 har cirka 50 projekt beviljats medel från den totala investeringsbudgeten om 30 miljoner kronor. Extra fokus har lagts på de fastigheter som har högst energianvändning per kvadratmeter. Projekten handlar i korthet bland annat om solceller, belysningsbyte, ventilationsbyte och driftoptimeringar.</p> <p>Exempel på projekt:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Stadsbiblioteket får ny ventilation och belysning.</li> <li>• På Fäladsgården byts den gamla ventilationen ut.</li> <li>• På Lerbäcksskolan och Polhems skolan byts gammal</li> </ul>	<p><b>Ansvarig nämnd</b> Kommunstyrelsen Servicenämnden</p>	<p> Pågående</p> <p><b>Slutdatum</b> 2024-12-31</p> <p><b>Beslutad av:</b> KF</p>

<sup>1</sup> Senaste året med heltäckande statistik om utsläpp från transporter

Särskilda uppdrag		
<p>belysning ut. På Lerbäck har även ventilationssystemen justerats och uppgraderats.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• På Högevallsbadet planeras åtgärder som byte av styrsystem, vattenrening, klormaskin och huvudcirkulationspumpar. På taket planeras för en solcellsanläggning.</li> </ul>		
<p><b>Hållbart byggande</b></p> <p>Arbetet bedrivs i enlighet med Plan för klimatneutralt byggande och anläggning. En färdplan som beskriver hur verksamheten ska nå planens etappmål om halvering av klimatbelastning i projekt som färdigställs 2025, respektive hur projekt som färdigställs 2030 ska bli klimatneutrala, är under framtagande. Klimatbelastningen jämförs med ett nuläge för klimatbelastning i nybyggnadsprojekt. Samtliga projekt som idag startar har en fastställd klimatambition kopplat till klimatbelastning och återbruk. Rutinen för återbruksinventering vid rivning och ombyggnation, vilken togs fram förra året används i nya projekt. Klimatambitionen för respektive projekt anpassas till krav och förutsättningar.</p> <p>Kommunkontoret bistår arbetet med att hitta rätt nivåer och jämför med Lokal färdplan Malmö 2030 (LFM30). Oxelns förskola har i projekteringsskedet använts som pilotprojekt för att utforska möjligheter kopplat till materialval och hur detta påverkar klimatbelastning och kostnader. Externa arkitekter arbetar på uppdrag av Lundafastigheter med klimatberäkningar och har sett över möjligheterna till minskat klimatavtryck i några utvalda projekt.</p> <p>Samtliga nybyggnadsprojekt interncertifieras på silvernivå i enlighet med certifieringssystemet Miljöbyggnad. Detta säkerställer ett systematiskt arbete med ekologisk hållbarhet och hanterar frågor såsom klimatbelastning, energianvändning, utfasning av farliga ämnen, avfallshantering, ekosystemtjänster mm. I början av genomfördes en utbildning i miljöbyggnadsstandarden för berörda medarbetare.</p> <p>Ett verktyg för klimatberäkning av översiktsplaner och detaljplaner har nyligen köpts in.</p>	<p><b>Ansvarig nämnd</b></p> <p>Kommunstyrelsen Servicenämnden Byggnadsnämnden</p>	<p> Pågående</p> <p><b>Slutdatum</b> 2024-12-31</p> <p><b>Beslutad av:</b> <b>KF</b></p>
<p><b>Program för laddinfrastruktur i hela kommunen</b></p> <p>Projektdirektiv och projektplan för arbetet har antagits. Arbetet med att ta fram underlag för en koncessionsupphandling pågår och upphandlingen väntas annonseras under våren. I denna första upphandling ingår cirka 40 platser. Fler lämpliga platser kommer att identifieras löpande och nya koncessionsupphandlingar kommer att genomföras.</p>	<p><b>Ansvarig nämnd</b></p> <p>Kommunstyrelsen Tekniska nämnden</p>	<p> Pågående</p> <p><b>Slutdatum</b> 2024-12-31</p> <p><b>Beslutad av:</b> <b>KF</b></p>
<p><b>Tillköp av buss 162 (Genarp/Lund)</b></p> <p>Kommunfullmäktige har gett tekniska nämnden särskilt uppdrag att utöka turtätheten på linje 162. Medel har avsatts för del av 2024 och hela 2025. Tekniska nämnden beslutade i oktober 2023 att godkänna förvaltningens förslag till tillköp för linje 162 från och med den 16 juni 2024 till december 2025.</p>	<p><b>Ansvarig nämnd</b></p> <p>Tekniska nämnden</p>	<p> Pågående</p> <p><b>Slutdatum</b> 2024-12-31</p> <p><b>Beslutad av:</b> <b>KF</b></p>



Särskilda uppdrag		
<b>Klimatpaketet för Lunds kommun</b>	<b>Ansvarig nämnd</b> Kommunstyrelsen	 Pågående
<p>Klimatpaketet förstärker samverkan kring näringslivets klimatomställning genom bland annat CoAction - systemdemonstrator med fokus på Lund Innovation District. Under våren förbereds ansökan till Vinnova för genomförandefasen av CoAction i samverkan med partners från näringsliv och akademi.</p> <p>Den kommunala energi- och klimatrådgivningen utökas med fokus på mobilitet och laddningsmöjligheter för bostadsrättsföreningar för att minska klimatpåverkan från befintlig bebyggelse. Ytterligare insatser inom mobilitetsområdet planeras under året.</p> <p>Insatser pågår för klimatneutralt och cirkulärt byggande samt minskad klimatpåverkan från masshantering.</p>		<p><b>Slutdatum</b> 2024-12-31</p> <p><b>Beslutad av:</b> KF</p>

### Nämndernas utvecklingsmål

Nämndernas utvecklingsmål	Målbedömning
Klimatneutralitet 2030 (Kommunstyrelsen)	 Bedömer att målet delvis kommer klaras
Skapa hållbara värden för kommunen (Servicenämnden)	 Bedömer att målet kommer klaras
Klimatneutralitet 2030 (Byggnadsnämnden)	 Bedömer att målet delvis kommer klaras
Tekniska nämnden ska bidra till klimatneutralitet 2030 genom att öka det hållbara resandet, samt genom att bygga och anlägga med fokus på hållbarhet. (Tekniska nämnden)	 Bedömer att målet kommer klaras
Lund ska vara en hållbar kommun med hälsosam livsmiljö (Miljönämnden)	 Bedömer att målet delvis kommer klaras
Nod för Lunds cirkulära ekonomi. (Kultur- och fritidsnämnden)	 Bedömer att målet delvis kommer klaras
Minska utbildningsnämndens miljö- och klimatpåverkan samt utveckla elevernas handlingskompetens (Utbildningsnämnden)	 Bedömer att målet delvis kommer klaras
Lunds Renhållningsverk ska bidra till klimatneutralitet 2030 (Renhållningsstyrelsen)	 Målet kommer inte kunna bedömas

## ***Analys av måluppfyllelse - helhetsbedömning***

Utifrån målets inriktning och fullmäktiges intentioner bedöms kommunens arbete leda till att målet i hög grad kommer att uppnås vid mandatperiodens slut. Målets rubrik anger att Klimatneutralitet ska uppnås år 2030. Detta är ett synnerligen ambitiöst mål och ytterligare åtgärder kommer att behövas, framförallt för att minska utsläppen av växthusgaser. Trots Lunds kommuns övervägande positiva utfall av det samlade hållbarhetsarbetet för klimatneutralitet framgår att takten måste öka betydligt för att nå målet om 90 procents minskning till 2030. Med anledning av detta utfall bedöms målet till viss del leda till de resultat som kommunfullmäktige vill nå och därmed bedöms målet vara delvis uppnått vid mandatperiodens slut.

Utöver målet har kommunfullmäktige även fattat beslut om ett antal särskilda uppdrag som bidrar till måluppfyllelse. Uppföljningen av dessa uppdrag redovisas i avsnittet *Särskilda uppdrag*.

Flera viktiga satsningar har pågått under perioden och fortsätter under året. Nedan lyfts ett urval av de viktiga utfall som ligger till grund för bedömningen av måluppfyllelsen. Utöver dessa aktiviteter har nämnder och bolag redogjort för periodens arbete i sina respektive delårsrapporter.

## **Kommunen som ledande och internationell förebild**

Lunds kommunkoncern har under många år bedrivit ett framåtlutat klimatarbete med lokala klimatmål i linje med nationella och internationella klimatambitioner. I *LundaEko 2021–2030*, kommunens program för ekologisk hållbar utveckling, finns högt satta mål inom sex prioriterade områden. Detta arbete har genererat många utmärkelser och rönt uppmärksamhet under åren. LundaEko håller på att aktualiseras och en omfattande dialog med kommunens förvaltningar har genomförts. Under perioden har arbete fortgått som kan kopplas både till delmålen i LundaEko och till KF-målet om Klimatneutralitet 2030, och där Lunds kommun tar på sig rollen som förebild i klimatarbetet.

Urban Transition Mission, som är ett globalt samarbete inom Klimatneutrala städer, pågår. Inom 100 klimatneutrala städer är Lund numera pilotstad. Vidare har samverkan med Leuven och Westminster (Twinning programme) initierats.

Lunds kommun arbetar med cirkularitet som en metod för att bland annat nå kommunens klimatmål. Bland annat pågår en förstudie kring kommunens möbelflöde, i syfte att göra detta mer resurseffektivt. Ett annat exempel är det nya EU-projekt Circular Minds som fokuserar på cirkularitet kopplat till upphandling. Under våren har Lundaborna engagerats och getts möjlighet att skänka begagnade festkläder till årets pilotprojekt *vintage fair*. Under Lunds hållbarhetsvecka samlades tredjeårselever från alla kommunala gymnasieskolor för chansen att hitta en unik klädsel till årets studentbal. Vintage fair föll väl ut och många elever gick hem med klänningar, frackar, kostymer, väskor, skor och smycken, vilket är fina vinster både ur ekonomisk, ekologisk och social synvinkel.

Ett nytt ramverk för gröna obligationer har tagits fram och en första upplåning har gjorts. Ramverket möjliggör fler typer av gröna projekt, tydliggör kopplingen till Agenda 2030 och EU:s taxonomi samt omfattar klimatkrav vid nybyggnation.

Vidare fortsätter ett aktivt arbete inom området klimatneutralt byggande och

anläggning. Bland annat har balansering av klimatutsläpp genom LFM30s ramverk testats för tidigt skede i ett kommande projekt.

De kommunala förvaltningarna är till 99 procent fossilfria i den egna verksamheten. Nu pågår arbete med att minska utsläpp kopplat till inköp. Inom det nystartade EU-projektet SCOPE kommer kommunen att arbeta med dessa så kallade scope 3-utsläppen, med fokus på upphandling. Arbetet med att ställa krav på fossilbränslefria transporter i upphandlingar fortgår också. Samarbetet kring hållbarhetskrav i upphandlingar har även fortsatt att utvecklas inom andra områden. Under årets första månader har extra fokus lagts på IT samt på kompetensutveckling på beställarsidan (inköpsamordnarnätverket).

EU-projektet Arcadia har startats upp, där kommunen tillsammans med andra aktörer undersöker och utvecklar naturbaserade lösningar inom exempelvis olika typer av vattenhanteringar för klimatanpassning.

### **Samarbete med näringsliv, akademi och idéburen sektor**

Öppen akademi är ett pågående samarbete mellan Lunds kommun, stad och Helsingborgs stad samt universitet, Lunds universitet och Sveriges Lantbruksuniversitet. Hittills har arbetet handlat om kolinlagring och finansiering av transformativ klimatomställning.

Hållbarhetsveckan genomfördes i april, för åttonde året i rad, där över 70 arrangemang genomfördes i samarbete med Lunds universitet. Nytt för i år är att aktiviteter för allmänheten hölls på Botulfsplatsen.

Arbetet inom initiativet *CoAction* fortsätter, där näringsliv och fastighetsägare samverkar med kommunen inom hållbar mobilitet och energisystem.

Inom projektet *Kapacitetsbyggande för ekosocial integration*, som pågått under 2023–2024, har Lunds kommun och forskare från Lunds universitet samarbetat för att ta fram rekommendationer för hur strategier för klimatomställningen kan förbättras och förstärkas genom att ta hänsyn till sociala perspektiv. Resultaten har sammanställts i en rapport med förslag på strukturer, styrning och arbetssätt som kan möjliggöra för Lund att öka sin långsiktiga kapacitet och förmåga att påskynda omställningsarbetet genom närmare integrering av social och ekologisk hållbarhet. Resultaten från förstudien kommer arbetas in i den ordinarie styrningen.

Kommunens ansökan om att bilda Biosfärområde Storkriket tillsammans med Eslövs och Sjöbo kommun har beslutats av fullmäktige i de tre kommunerna och skickats till regeringen för vidare hantering.

Dessutom har en Interreg-ansökan (Land4Climate) om återvätning av organogena jordar skickats in.

### **Lätt att göra rätt vad gäller att ta ansvar för klimat och miljö**

En förstudie kring återbruksgalleria har tagits fram. Förutsättningar såsom affärsmodeller och lokalisering har undersökts för att etablera en återbruksgalleria i Lund där flera intressenter har intervjuats.



Vidare har kommunens energi- och klimatrådgivning hittills i år gett stöd till 54


privatpersoner, tre företag och fem bostadsrättsföreningar i energiomställningen. I år deltar rådgivarna även i de två nationella satsningarna; energiberedskap samt ökad företagsrådgivning. Ett större fokus på energiberedskap är planerat under hösten, men ämnet är något som rådgivarna redan idag lyfter i samtal med rådsökande. Rådgivningen har uppmärksammats i media vid ett flertal tillfällen under perioden samt deltagit i olika utåtriktade aktiviteter.




För att få Lundaborna att minska sitt avfall och källsortera bättre behövs en beteendeförändring. Lunds renhållningsstyrelse arbetar på flera sätt för att påverka mängden restavfall och graden av sortering. Från 1 januari 2024 gäller ny lagstiftning om att det ska finnas möjlighet till källsortering vid event. Lunds renhållningsverk har tagit fram tre olika eventkoncept och en e-tjänst för beställning som bygger på att det ska vara enkelt och roligt att sortera sitt avfall på event. Konceptet testades första gången under firandet av siste april där det fick stor uppmärksamhet i media. Under perioden har ett aktivt arbete med överföring av insamlingsansvaret för förpackningar från bostäder till kommunens drift påbörjats. Övertagandet av hämtningar från privata entreprenörer genomfördes i januari och nu hämtar Lunds renhållningsverk samtliga förpackningar från bostäder i Lund. En projektplan har under perioden utarbetats för att samtliga bostäder i Lund ska ha fastighetsnära insamling av förpackningar senast 31 december 2026. Allt för att öka utsorteringen av förpackningar.




### **Särskilda uppdrag utan direkt relation till KF-målen**


EVP 2024-2026 innehåller särskilda uppdrag som kommunfullmäktige ger åt en eller flera nämnder. Tabellen nedan visar samtliga särskilda uppdrag som nämnden fått av kommunfullmäktige som inte relaterar till något av målområdena ovan. I en del fall riktar sig kommunfullmäktiges särskilda uppdrag till mer än en nämnd, detta framgår i förekommande fall under "Ansvarig nämnd".

<b>Särskilda uppdrag</b>		
<b>Frivillig- och idrottsorganisationer ska ges bättre möjlighet att driva verksamhet under en större del av dygnet i kommunens samtliga lokaler.</b>	<b>Ansvarig nämnd</b> Kommunstyrelsen	 Pågående
Framtagande av ramverk/regelverk och ekonomimodell ingår i uppdraget att tydliggöra ansvar och organisering av kommunkoncernens fastighetsbestånd inom det sammanhållna arbetet för en effektiv och funktionell tjänstepersonsorganisation (KS 2023/0527) och kommer att slutföras under 2024. Under 2024 kommer även arbetssätt och rutiner för administration och samordning framställas, samt en lokalinventering att genomföras i syfte att inkludera fler lokaler i ett gemensamt bokningssystem.		<b>Slutdatum</b> 2024-12-31 <b>Beslutad av:</b> KF
<b>Cirkulärt byggande av infrastruktur</b>  Under året fortsätter arbetet med cirkulärt byggande, nu med ett bredare fokus på hela kommunen. Arbetet fortsätter med utvecklade rutiner och informationsmaterial inom stadsbyggnadskontorets verksamhet. I ett aktuellt projekt undersöks möjligheterna till att bygga om, istället för att riva, tillsammans med byggaktören. De praktiska förutsättningarna för	<b>Ansvarig nämnd</b> Byggnadsnämnden  Tekniska nämnden	 Pågående
		<b>Slutdatum</b> 2024-12-31 <b>Beslutad av:</b> KF

Särskilda uppdrag		
<p>genomförande utreds för närvarande. Ett verktyg för klimatberäkning av översiktsplaner och detaljplaner har nyligen köpts in. Kontoret deltog på två seminarier om cirkulärt byggande under hållbarhetsveckan.</p>		
<p><b>Inför "röda tråden"</b></p> <p>Uppdraget kommer att bedrivas i projektform. Projektdirektiv är framtaget.</p> <p>Nämnden har gjort en inventering av befintlig statistik och gör bedömningen att betyg, närvarostatistik samt bedömningar som görs i årskurs 1-5 ska prioriteras i första etappen av uppbyggnaden av uppföljningsverktyget. Denna sammankoppling av statistik förväntas förbättra möjligheten att följa elevernas utveckling och därmed även i god tid kunna sätta in insatser, om behov finns. I ett nästa skede kommer behov och möjlighet av ytterligare statistik att ses över.</p> <p>Underlag samlas in och dialog förs med utbildningsnämnden för att fånga alla behov innan kontakt tas med konsult. Statistiken kommer att presenteras genom applikationer i Qlicksense. Uppbyggnaden av applikationerna kommer att kräva stora insatser och involvering från verksamheten för att kunna hålla en så bra kvalitet som möjligt och för att kunna vara så användbart som möjligt.</p>	<p><b>Ansvarig nämnd</b> Barn- och skolnämnden</p>	<p> Pågående</p> <p><b>Slutdatum</b> 2024-12-31</p> <p><b>Beslutad av:</b> KF</p>
<p><b>Ökad lärartäthet i grundskolan</b></p> <p>Uppdraget kommer att bedrivas i projektform. Projektdirektiv är framtaget.</p> <p>Lärartätheten har förbättrats mellan läsåret 22/23 och 23/24. Rektorer kommer även fortsatt att prioritera anställning av lärare framför andra yrkesgrupper. I ett ekonomisk tuffare läge ställs rektorer oftare inför situationer där en prioritering behöver göras vid anställning. Behov av annan yrkesgrupp än lärare är ibland större och möter bättre upp till de utmaningar som enheten står inför.</p> <p>En utredning av en modell som möjliggör anställning av lärare centralt ska påbörjas. En grupp rektorer kommer att diskutera för- och nackdelar med modellen. Enheters behov ändras över tid och anställning av lärare centralt skapar utrymme för flexibilitet och möjlighet att rikta resurser där behovet är störst.</p>	<p><b>Ansvarig nämnd</b> Barn- och skolnämnden</p>	<p> Pågående</p> <p><b>Slutdatum</b> 2024-12-31</p> <p><b>Beslutad av:</b> KF</p>
<p><b>Förskolelyft</b></p> <p>Uppdraget kommer att bedrivas i projektform. Projektdirektiv är framtaget.</p> <p>Riktlinjer för arbetskläder kommer att vara klart i maj 2024 med ett minimum för vad som behöver finns till varje medarbetare. Riktlinjen behandlar även frågor gällande hur arbetskläderna ska beställas, skötas samt lämnas tillbaka vis anställningens slut. En inventering är även gjord på samtliga förskolor som visar på att de flesta har vad som krävs. Vissa förskolor behöver uppdatera med nya kläder samt köpa in till nya medarbetare.</p>	<p><b>Ansvarig nämnd</b> Barn- och skolnämnden</p>	<p> Pågående</p> <p><b>Slutdatum</b> 2024-12-31</p> <p><b>Beslutad av:</b> KF</p>

Särskilda uppdrag		
<p>Barngruppernas storlek minskar över tid och är lägre i Lund än rikssnittet och liknande kommuner. För de barngrupper (ca 130) som har annan indelning än den som Skolverket refererar till kommer förslag till barngrupps storlek att arbetas fram. I samband med detta kommer även en kostnadsberäkning att tas fram.</p>		
<p><b>Avskaffa hjälpmedelsavgifterna</b></p> <p>Hjälpmedelsavgifterna, som omfattade både abonnemangsavgift och hämtningsavgift, togs bort under hösten 2023. En del av uppdraget var att säkerställa att förvaltningen får tillbaka hjälpmedel som inte längre används för att kunna användas igen. För att säkerställa att eventuella hjälpmedel återlämnas, exempelvis efter ett dödsfall eller när en person har flyttat från kommunen, sker kontroller mot invånarregistret månadsvis.</p>	<p><b>Ansvarig nämnd</b> Vård- och omsorgsnämnden</p>	<p> Pågående</p> <p><b>Slutdatum</b> 2024-12-31</p> <p><b>Beslutad av:</b> <b>KF</b></p>
<p><b>Öppna två nya familjecentraler</b></p> <p>En familjecentral är en samverkansform där barnmorskemottagning (BMM), barnvårdscentral (BVC), öppen förskola och förebyggande socialtjänst bedriver sin verksamhet i samma lokal. Familjecentraler ska vara en del i att främja trygga uppväxtvillkor för barn genom att sprida kunskap till och stödja blivande föräldrar och föräldrar. Uppdraget för familjecentral är för BMM och BVC reglerat i ett avtal enligt lag om valfrihetssystem från Region Skåne. Barn- och skolförvaltningen och Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har utifrån det gemensamma särskilda uppdraget tagit kontakt med alla vårdgivare som bedriver BMM och BVC inom kommungränsen. Under perioden har ett arbete pågått för att förnya kontakterna med Region Skåne och de verksamheter som bedrivs enligt deras avtal. Genom ett statsbidrag startar även ett projekt för ambulerande föräldrarådgivare till BVC tillsammans med primärvården och ett antal kommuner i mellersta Skåne.</p>	<p><b>Ansvarig nämnd</b> Arbetsmarknads- och socialnämnden Barn- och skolnämnden</p>	<p> Pågående</p> <p><b>Slutdatum</b> 2024-12-31</p> <p><b>Beslutad av:</b> <b>KF</b></p>
<p><b>Pop-up och evenemang</b></p> <p>Samverkan kring frågan sker i styrgruppen för kultur, destination och näringsliv. Det planeras för pop-up-evenemang i Västerbro. Arbetet fortsätter under 2024 med fokus på Botulfsplatsen. De planerade evenemangen i Västerbro har blivit framflyttade på grund av infrastrukturella förändringar.</p> <p>Exempel på evenemang som genomförts eller planeras under 2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Lunds kommun var värd för konferensen Publika parker och stadsrum - Modiga stadsrum 18-19 april i stadshallen. Ca 300 deltagare från hela Sverige deltog. Konferensen är ett årligt återkommande samarrangemang mellan Movium/SLU, Helsingborg och Malmö stad.</li> <li>Dansens dag firades i Lund i april. På Mårtenstorget var fokus på samtida dans och i Folkparken var fokus mera traditionellt. Arrangemanget genomfördes i nära samverkan med de olika dansaktörerna i kommunen.</li> <li>Ett odlingsprojekt med civilsamhället har genomförts på Brunnhög vid Kunskapsparken inför sommarens</li> </ul>	<p><b>Ansvarig nämnd</b> Kommunstyrelsen Tekniska nämnden Kultur- och fritidsnämnden</p>	<p> Pågående</p> <p><b>Slutdatum</b> 2024-12-31</p> <p><b>Beslutad av:</b> <b>KF</b></p>

Särskilda uppdrag		
<p>utställning på Konsthallen av Åsa Sonjasdotter, "Att odla överflöd".</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Litteraturlunch är ett nytt koncept för litteraturaktörerna i Lund, och årets upplaga av Litteralund genomfördes på fler platser än tidigare.</li> <li>Byggnation av en scen på Försköningen i Veberöd pågår.</li> <li>Planering av invigning av Byaparken - Stångby stadsdelspark 16 juni.</li> <li>Boule banor till Boule EM 14-20 juli.</li> </ul>		
<p><b>Seniorluncher</b></p> <p>Kommunfullmäktige gav i ekonomi- och verksamhetsplan (EVP) 2024—2026 uppdrag till barn- och skolnämnden, utbildningsnämnden samt servicenämnden att sänka kostnaden för kommunens seniorluncher samtidigt som bibehållen matkvalitet ska säkras samt social tillvaro för seniorerna möjliggöras.</p> <p>I arbetet med detta särskilda uppdrag har en organisation med skolrestauranger och avhämtningsmöjligheter skapats. Organisationen består i dagsläget av 13 skolrestauranger med stor geografisk spridning i Lunds kommun som med start i april/maj 2024 möjliggör för Lunds seniorer att äta på fler skolor runt omkring i kommunen. Seniorluncher ersätter seniorrestaurangerna som beslutats att stängas under våren 2024.</p> <p>För att säkra betalhanteringen har nya kassaterminaler införts på samtliga restauranger och utbildning för berörd måltidspersonal har genomförts.</p> <p>Det är en utmaning att skapa en måltidsmiljö som är trivsamt för alla gäster, inklusive seniorer, skolelever och personal, samtidigt som den följer Lunds kommuns mat- och måltidsplan och Livsmedelsverkets riktlinjer för en välkomnande miljö som främjar matlust.</p>	<p><b>Ansvarig nämnd</b></p> <p>Servicenämnden Utbildningsnämnden den Barn- och skolnämnden</p>	<p> Pågående</p> <p><b>Slutdatum</b> 2024-12-31</p> <p><b>Beslutad av:</b> KF</p>
<p><b>Kostnadseffektivitet inom renhållningsverksamheten</b></p> <p>Det särskilda uppdraget går helt i linje med Renhållningsstyrelsens egna utvecklingsmål om att resursoptimera verksamheten. Exempel på åtgärder som vidtagits eller planeras vidtas under 2024 är:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Anställning av en transportplanerare (från april)</li> <li>Utökning av verkstadens öppethållande (från april)</li> <li>YKB utbildningar för alla medarbetare med C-körkort</li> <li>Samverkan med markentreprenad för att säkerställa att avfallshandling fungerar även när gator stängs av pga. arbeten.</li> </ul>	<p><b>Ansvarig nämnd</b></p> <p>Renhållningsstyrelsen</p>	<p> Pågående</p> <p><b>Slutdatum</b> 2024-12-31</p> <p><b>Beslutad av:</b> KF</p>
<p><b>Spontanidrott</b></p> <p><b>Kultur- och fritidsnämnden</b></p> <p>Idrottsverksamheten har generellt alltid som ambition att skapa idrottsmiljöer som både skapar förutsättningar till organiserad idrott och lockar till spontanidrott, till exempel genom</p>	<p><b>Ansvarig nämnd</b></p> <p>Tekniska nämnden Kultur- och fritidsnämnden</p>	<p> Pågående</p> <p><b>Slutdatum</b> 2024-12-31</p> <p><b>Beslutad av:</b> KF</p>

Särskilda uppdrag		
<p>multifunktionella biytor i anslutning till idrottsytor. Ett arbete har inletts för att fräscha upp och höja standarden vid kommunens olika tennisbanor, som ofta är tillgängliga för allmänheten att nyttja. Vidare öppnades tre nya utegym under april (Nöbbelev, Väster och Östra Torn) och Byaparken i Stångby (med aktivitets- och spontanidrottsytor) invigs den 16 juni. Informationsskyltar och korta filmer för utegym har arbetats fram tillsammans med Gerdahallen.</p>		
<p><b>Temalekplatser</b></p> <p>Temalekplats Tippen, upphandling av entreprenad maj 2024. Planerad byggstart juli/avg 2024. Byaparken - Stångby stadsdelspark med Temalekplatsen Bondgården invigs 16 juni. Projektplan för Temalekplatser 2025-2029 pågår. Utöver lekplatser med ett tema tillkommer Revinge lekplats med slutbesiktning i maj 2024. Lekplatsentreprenaden på Försköningen i Veberöd pågår.</p>	<p><b>Ansvarig nämnd</b> Tekniska nämnden</p>	<p> Pågående</p> <p><b>Slutdatum</b> 2024-12-31</p> <p><b>Beslutad av:</b> KF</p>
<p><b>Fler analoga och tryckta läromedel</b></p> <p>Uppdraget kommer att bedrivas i projektform. Projektdirektiv är framtaget.</p> <p>Satsning för fler analoga och tryckta läromedel uppgår till 3 mnkr som är riktad mot grundskolans verksamhet för inköp av fler förlagsproducerade läromedel. Satsningen innebär en ökning av skolpengen i grundskolan med 203 kr per elev. En riktlinje är framtagen kopplat till inköp av analoga läromedel. Samtliga skolor förväntas göra läromedelsinköp motsvarande minst 510 kr per elev. När alla dessa läromedelsinköp är genomförda förväntas nämnden erhålla ett statsbidragsanslag på totalt 6,7 miljoner kronor, vilket kommer att fördelas till rektorerna baserat på antalet elever. Detta anslag kommer sedan att vara upp till varje rektor att använda utifrån elevernas behov.</p>	<p><b>Ansvarig nämnd</b> Barn- och skolnämnden</p>	<p> Pågående</p> <p><b>Slutdatum</b> 2024-12-31</p> <p><b>Beslutad av:</b> KF</p>
<p><b>Översyn av resursfördelningsmodell till små skolor på landsbygden</b></p> <p>Uppdraget kommer att bedrivas i projektform. Projektdirektiv är framtaget.</p> <p>Beslut gällande översyn av resursfördelningsmodellen, där den särskilda ersättningen till små skolor på landsbygden ingår, ska fattas av BSN i juni 2024. Detta enligt beslutat direktiv (2023/4433). BSN har delgetts statusuppdateringar i december 2023 samt april 2024 och i samband med detta har även dialog skett i förvaltningsövergripande samverkansgrupp.</p>	<p><b>Ansvarig nämnd</b> Kommunstyrelsen Barn- och skolnämnden</p>	<p> Pågående</p> <p><b>Slutdatum</b> 2024-12-31</p> <p><b>Beslutad av:</b> KF</p>
<p><b>Förlängning av säsongen för utomhusbaden</b></p> <p>Uppdraget är genomfört.</p>	<p><b>Ansvarig nämnd</b> Kultur- och fritidsnämnden</p>	<p> Avslutad</p> <p><b>Slutdatum</b> 2024-12-31</p> <p><b>Beslutad av:</b> KF</p>
<p><b>Lönesatsning inom äldreomsorg och LSS</b></p>	<p><b>Ansvarig nämnd</b> Vård- och</p>	<p> Pågående</p>



Särskilda uppdrag		
Vård- och omsorgsnämnden kommer att genomföra en särskild lönesatsning till undersköterskor och stödassistenter inom verksamheter i egen regi. Lönesatsningen går utöver den ordinarie lönerevisionen och kommer att ske vid löneöversyn när avtalen är klara. Under de första fyra månaderna år 2024 har anvisningar tagits fram. Vård- och omsorgsförvaltningen kommer också att ta fram informationsmaterial om satsningen.	omsorgsnämnden	<b>Slutdatum</b> 2024-12-31 <b>Beslutad av:</b> KF
<b>Pilotprojekt: Frukost till grundskoleelever</b>  Uppdraget kommer att bedrivas i projektform. Projektdirektiv är framtaget.  En omvärldsbevakning kommer att göras för att se hur jämförbara kommuner gått tillväga.	<b>Ansvarig nämnd</b> Barn- och skolnämnden	 Pågående  <b>Slutdatum</b> 2024-12-31 <b>Beslutad av:</b> KF
<b>Avgiftsfri sommarsimskola</b>  Ett erbjudande har gått ut till barn i ekonomiskt utsatta familjer om att delta gratis i sommarsimskola på kommunens utomhusbad för att öka simkunnigheten bland kommunens barn. Socialtjänsten informerar även löpande om denna möjlighet.	<b>Ansvarig nämnd</b> Kultur- och fritidsnämnden Arbetsmarknads- och socialnämnden	 Pågående  <b>Slutdatum</b> 2024-12-31 <b>Beslutad av:</b> KF
<b>Miljö- och klimatsmart åretruntfotbollsplan på Brunnsberg</b>  Efter studiebesök i Hässleholm diskuteras nu med föreningslivet var en sådan fotbollsplan skulle kunna placeras innan projektering kan börja.	<b>Ansvarig nämnd</b> Kultur- och fritidsnämnden	 Pågående  <b>Slutdatum</b> 2024-12-31 <b>Beslutad av:</b> KF
<b>Minskade konsultkostnader</b>  Kartläggning är påbörjad. Arbetsprocess är framtagen för att se över behov av nya kompetenser samt att vakanspröva tjänster.	<b>Ansvarig nämnd</b> Kommunstyrelsen	 Pågående  <b>Slutdatum</b> 2024-12-31 <b>Beslutad av:</b> KF
<b>Differentierad avgift för julgransförsäljning</b>  I april beslutade tekniska nämnden att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att införa en differentierad taxa för ideella föreningar med ungdomsverksamhet.	<b>Ansvarig nämnd</b> Tekniska nämnden Kultur- och fritidsnämnden	 Pågående  <b>Slutdatum</b> 2024-06-30 <b>Beslutad av:</b> KF

## Resultat och ekonomisk ställning

### Resultaträkning

Resultaträkning, mnkr	Utfall jan-april	Budget jan-april	Periodens avvikelse	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse
Intäkter	1 623	1 602	15	4 819	5 426	-32
Kostnader	-4 446	-4 389	-52	-12 843	-13 582	-100
Avskrivningar	-171	-183	12	-550	-557	-8
<b>Verksamhetens nettokostnader</b>	<b>-2 995</b>	<b>-2 970</b>	<b>-25</b>	<b>-8 574</b>	<b>-8 714</b>	<b>-140</b>
Skatteintäkter	2 429	2 444	-15	7 332	7 278	-55
Generella statsbidrag och utjämning	392	407	-14	1 220	1 258	39
<b>Verksamhetens resultat</b>	<b>-174</b>	<b>-119</b>	<b>-55</b>	<b>-22</b>	<b>-178</b>	<b>-156</b>
Finansiella intäkter	111	46	65	262	336	75
Finansiella kostnader	-120	-104	-17	-312	-342	-31
<b>RESULTAT</b>	<b>-183</b>	<b>-177</b>	<b>-6</b>	<b>-72</b>	<b>-184</b>	<b>-112</b>
jämförelsestörande poster	36	0	36	119	150	31
<b>Resultat exkl. jämförelsestörande poster</b>	<b>-219</b>	<b>-177</b>	<b>-42</b>	<b>-191</b>	<b>-334</b>	<b>-143</b>

### Analys av resultat

#### Periodens resultat

Efter årets fyra första månader uppgår kommunens resultat till -183 miljoner kronor, vilket endast är sex miljoner kronor sämre än periodens budget. Budgetavvikelsen per april förklaras av:

- Verksamheternas nettokostnader är 25 miljoner kronor högre än budget.
- Skatteintäkter inklusive generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning är 30 miljoner kronor lägre än periodens budget.
- Negativt finansnetto är om 48 miljoner kronor bättre än budgeterat.

#### Prognos 2024

Kommunens helårsresultat för 2024 prognostiseras per 30 april bli -184 miljoner kronor mot budgeterat -72 miljoner kronor, vilket är 112 miljoner kronor lägre än det budgeterade resultatet.

Helårsbedömningen förklaras av att nämnderna bedöms inte i nuläget att ha anpassat efter nya budgetförutsättningar. Inom kommunen sker förvaltningsövergripande omställningsarbete och riktade insatser i verksamheter som visar underskott. Stor vikt läggs på att möta kostnadsutveckling utifrån volymförändringar och rådande samhällsekonomiska utveckling.

Helårsbedömningen förklaras i huvudsak av:

- Nämndernas nettokostnader prognostiseras till 117 miljoner kronor högre än

budget.

- Prognos för skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning förväntas bli 16 miljoner kronor sämre än budget. Minskningen beror på en totalt sett svagare skatteunderlagsutveckling till följd av en inbromsning av arbetsmarknaden med färre antal arbetade timmar som resultat. Prognosen överensstämmer med Sverige Kommuner och Regioners prognos per april med hänsyn till kommunens reviderade befolkningsprognos per mars 2024.
- Pensionskostnaderna bedöms ge ett underskott mot budget på 35 miljoner kronor. Underskottet avser pensionsavsättningen enligt det gamla pensionsavtalet, som främst består av förmånpension. Jämfört med budgeten, som baseras på prognos per augusti 2023, blev höjningen av inkomstbasbeloppet för 2024 inte så hög som befarat. Detta gör att gränsen för rätt till förmånpension bli lägre och därmed att fler personer når upp till gränsvån. Detta indexeras sedan också med de höga inflationstalen.
- Det samlade exploateringsresultatet bedöms bli 120 miljoner kronor, vilket är i nivå med budget. Det finns en viss osäkerhet i prognosen främst på intäktssidan.
- Finansnettot ger en prognos som är minus 6 miljoner kronor vilket är 44 miljoner kronor bättre än budgeterat.
- Det är främst marknadsvärdet på pensionsenhetens placeringar som påverkar prognosen. Värdeökningen läggs in som en avvikelse då denna inte budgeteras. Det finns dock en stor osäkerhet gällande hur utfallet kommer att bli vid årsskiftet.
- Utdelningar från kommunalägda bolag förväntas bli cirka 10 miljoner kronor lägre än budgeterat. Samtidigt kommer återbäringen som kommunen erhåller från Kommuninvest att bli 5 miljoner kronor, en post som inte budgeteras.
- Ränteintäkter för likvida medel på konto, vidareutlåning till bolag och förbund förväntas bli högre än budgeterat, +15 mnkr medan räntekostnaderna förväntas bli ungefär som budgeterat.

## Redovisning av jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster är resultat av händelser eller transaktioner, som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder.

Jämförelsestörande poster 2024, mnkr	Utfall april	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse 2024
Orealiserad vinst/förlust värdepapper	34	0	34	34
Exploatering	0	120	120	0
Rearesultat anläggningstillgångar	2	-1	-4	-3
<b>Summa</b>	<b>36</b>	<b>119</b>	<b>150</b>	<b>31</b>

## Verksamhetens resultat

Nämnd (Mnkr)	Jan-april avvikelse	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse 2024
Byggnadsnämnd	-4	-42	-47	5
Teknisk nämnd	8	-420	-428	8
Renhållningsstyrelse	6	0	0	0
Utbildningsnämnd	0	-809	-813	4

Nämnd (Mnkr)	Jan-april avvikelse	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse 2024
Kultur- och Fritidsnämnd	0	-460	-463	3
Överförmyndarnämnd Lund/Eslöv	1	-18	-18	0
Arbetsmarknads- o socialnämnd	1	-779	-804	25
Miljönämnd	-1	-21	-21	0
Vård- och Omsorgsnämnd	8	-2 686	-2 698	12
Barn- och skolnämnd	-28	-3 034	-3 062	28
Servicenämnd	-27	-31	-54	23
Kommunstyrelse	31	-437	-446	9
Valnämnd	0	-7	-7	0
Habostyrelse	0	-7	-7	0
Kommunfullmäktige	1	-22	-22	0
<b>SUMMA NÄMNDER</b>	<b>-5</b>	<b>-8 774</b>	<b>-8 891</b>	<b>117</b>
Finansförvaltningen	-1	8 702	8 707	-5
<b>TOTALT</b>	<b>-6</b>	<b>-72</b>	<b>-184</b>	<b>112</b>

Nedan görs en analys över de nämnder med större avvikelser mot budget. Denna rapport lyfter särskilt barn- och skolnämnd och arbetsmarknads- och socialnämnd till följd av större budgetavvikelser samt volymförändringar.

### Barn- och skolnämnd

Nämnden prognostiserar en negativ budgetavvikelse om 28 miljoner kronor för 2024. I avvikelserna ingår ett överskott inom skolpeng om 10 miljoner kronor till följd av färre barn i fritidshem än vad kommunfullmäktiges beslutade budgetram anger. Förväntat underskott inom grundskolans verksamhet ses som främsta förklaring till prognosavvikelsen. Prognos har inte tagit hänsyn till effekter av lönerrevision och tilläggsanslag för ökade livsmedelskostnader, vilket kan förbättra resultatet.

#### *Grundskolans verksamhet*

Prognosen för grundskolans verksamhet visar ett underskott om 11 miljoner kronor. Nämnden uppger att underskottet har minskat något i jämförelse med förgående år, vilket indikerar att tidigare vidtagna åtgärder börjar ge effekt. Vidare, uppger nämnden tre utmaningar som återstår att hantera för en ekonomi i balans.

1. **Stödresurser:** Många enheter har behov av att organisera stödresurser till elever på ett mer effektivt sätt, vilket är särskilt svårt för mindre skolor med begränsade personalresurser.
2. **Volymförändringar:** Anpassning till elevvolymförändringar inför det nya läsåret är en utmaning. Betydande minskningar kräver motsvarande personalreduktioner, vilket är svårt att genomföra snabbt.
3. **Klasstorlekar:** Flera skolor har problem med att skapa lämpligt stora klasser på grund av varierande söktryck, befolkningsutveckling, och lokalförutsättningar. Detta påverkar möjligheten att planera och organisera effektivt.

Prognosen för den anpassade grundskolan visar ett underskott om 16 miljoner kronor, vilket motsvarar en avvikelse mot budget på 18%, vilket motsvarar resultatet för 2023. Underskottet förklaras av ökade elevolymer samt att andelen elever som kräver högre ersättningsnivåer på grund av omfattande stödbehov ökat. Nämnden uppger även

svårigheter med att organisera de anpassade grundskolorna effektivt på grund av varierande stödbehov hos eleverna samt att kostnader skolskjutsar har inte kompensats fullt ut.

#### *Åtgärder*

För att möta fallande barn och elevantal så vidtas flera åtgärder. I enlighet med de ekonomiska utmaningar som finns uppger nämnden att de arbetar med att:

- effektivisera stödresurser genom samarbete mellan enheter och noggrann personalplanering för att anpassa sig till elevvolymförändringar.
- En översyn av resursfördelningsmodellen pågår för att bättre hantera variationer i elevernas stödbehov.
- Samarbete med vård- och omsorgsförvaltningen övervägs för elever med LSS-behov.
- Fritidshem, åldersintegrerade klasser och samarbeten med närliggande enheter samordnas för att optimera resurser och minska kostnader.
- Inom förskolans verksamhet har besluts fattats att avveckla tre förskolor i områden med långsiktig minskning av barnantal.

#### **Arbetsmarknads- och socialnämnd**

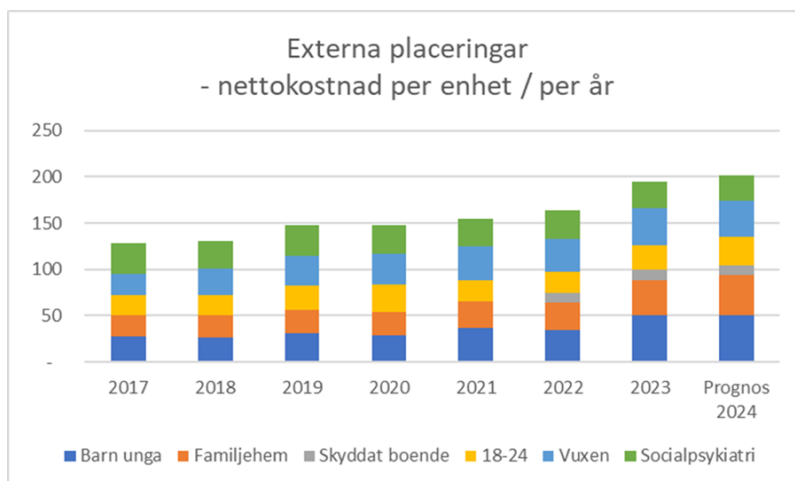
Nämnden prognostiserar en negativ budgetavvikelse om 25 miljoner kronor för 2024. Avvikelsen förklaras främst av underskott om inom externa placeringar och öppna insatser samt försörjningsstöd.

#### *Externa placeringar och öppna insatser*

Under 2023 ökade kostnader markant för externa placeringar inom verksamhetsområde Barn, unga och familjestöd. För 2024 förväntas externa placeringar och öppna insatser visa ett underskott om 25 miljoner kronor, varav 20 miljoner inom barn, unga och familjestöd. Likt 2023, fortsätter ett ökat inflöde av komplexa ärenden med omfattande vårdbehov samtidigt som det är svårt att rekrytera egna familjehem. Sammantaget medför detta konsekvenser med kostsamma externa lösningar.

Nämnden uppger att prognosen för externa placeringar och öppna insatser är osäker, då behovet är mycket svårbedömt i ett helårsperspektiv. Exempelvis kan konsekvenserna av ny lagstiftning inom våld i nära relationer ännu inte fullt ut prognostiseras. Det finns en risk för högre kostnader för placeringar i skyddat boende. Konsekvenser av ny lagstiftning kommer analyseras särskilt vid nästkommande delårsrapport för nämnden.

Nedan diagram visar nettokostnadsutveckling per år och enhet. Prognosen för 2024 förväntas följa utfallet för 2023 och förväntas bli cirka 200 miljoner kronor. Utfallsåren 2019 till 2022 visar mindre nettokostnadsökning mellan åren.



### Försörjningsstöd

Prognosen för försörjningsstödet kostnader är 137 miljoner kronor vilket ger en negativ budgetavvikelse om 5 miljoner kronor. Snittkostnaden per hushåll har ökat med ca 8 procent för 2024 till följd av nya riksnormer.

Snittet för antalet hushåll som erhåller försörjningsstöd är hittills i år är 978 per månad, vilket är något högre än målet på 950 hushåll. Snittet för helåret 2023 var 1014 hushåll, vilket indikerar en fortsatt sjunkande trend. Antalet hushåll med barn som erhåller försörjningsstöd fortsätter att minska, vilket är ett positivt resultat. Andelen personer med försörjningsstöd av Lunds befolkning per månad sjunker och var i april 1,4 % vilket kan jämföras med förra årets medel på 1,6 %. Det finns dock risk att andelen ökar igen då långtidsarbetslösheten ökat i Lund sedan i höstas.

### Åtgärder

Nämnden uppger att flera aktiviteter pågår för att möta kostnadsutvecklingen. Nedan är aktiviteter som lyfts i nämndens delårsrapport:

- Styrning mot intern öppenvård istället för externt köpt vård.
- Förstärkning med familjebehandlare för att möta det ökade inflödet och motverka ökade kostnader för externa vårdformer.
- Påbörjat omställning till förebyggande insatser (förebyggande och främjande inriktning, tidiga insatser och lättillgängligt stöd) kopplat till ny socialtjänstlag som beräknas träda i kraft 2025, vilket på sikt kan minska inflödet till myndighetsfunktionerna - långsiktig strategi.
- Kampanjer och intensivt arbete med att rekrytera familjehem inklusive en förstärkning med en tjänst för ändamålet.
- Försörjningsstöd: Strategi är framtagen för ändamålsenliga insatser, framför allt inom arbetsmarknadsområdet, för att motverka och minska behovet av försörjningsstöd. Utveckling av processororienterat arbetssätt för att undvika risk för mellanrum och dubbelarbete samt för att utveckla förutsättningarna för en ändamålsenlig samverkan.
- Konferenser och resor hålls restriktivt enligt beslutad budget.
- Vakansprövning av tjänster.
- Översyn av tillståndsavgifter

### Serviceämnden

Serviceämnden prognostiserar en negativ budgetavvikelse om 23 miljoner kronor

vilket förklaras av underskott inom markentreprenad om 19 miljoner kronor och Lundafastigheter om 5 miljoner kronor. Markentreprenads underskott förklaras av att Tekniska nämnden har minskat sin beställningsvolym. Vissa bestående kostnader som personal och maskiner har inte kunnat minska i samma utsträckning som intäktsbortfallet. Den 8 maj tog kommunstyrelsen beslut om att delar inom serviceförvaltningen som avser anläggning, drift och skötsel övergår till tekniska förvaltningen från 1 september 2024.

Lundafastigheters underskott förklaras främst av ökade kostnader om ca 4 miljoner kronor till följd av sanerings- och utrangeringskostnader för den nedbrunna gymbyggnaden och omklädningsrummen på Skryllegården. Nämnden uppger att Lundafastigheter arbetar med effektiviseringar för att möta nya budgetförutsättningar för EVP 2024-2026.

### **Vård- och omsorgsnämnd**

Nämnden prognostiserar en negativ budgetavvikelse om 12 miljoner kronor. Underskottet härleds främst till högre personalkostnader än budget inom verksamhetsområde Särskilt boende för äldre. Särskilt boende för äldre prognostiserar ett underskott om 34 miljoner kronor. En genomlysning av kostnaderna inom verksamhetsområde Särskilt boende gjordes 2023. Genom bemanningsplanering förväntas förvaltningen minska kostnader om 22 miljoner kronor. Ett arbete pågår med att införa välfärdsteknik i form av sensorer för att möjliggöra minskad bemanningen på natten. Verksamheten ser även över inköpsrutiner samt lagerhållning för att minska kostnader för matsvinn och förbrukningsartiklar med 4 miljoner kronor.

### **Kommunstyrelse**

Kommunstyrelsen prognostiserar en negativ budgetavvikelse om 9 miljoner kronor, vilket förklaras av kommunstyrelsens reserverade medel beräknas ge ett negativt resultat om 10 miljoner kronor för helåret. Den löpande verksamheten förväntas visa ett överskott om 1 miljon kronor.

### **Teknisk nämnd**

Nämnden prognostiserar en negativ budgetavvikelse om 8 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras av högre kostnader än budget för färdtjänst om 6 miljoner kronor, serviceresor om 5 miljoner kronor samt kraftigt höjda elpriser om 5 miljoner kronor. Nämnden har arbetat med effektiviseringsåtgärder för minskad elförbrukning och ny kommunövergripande upphandling pågår.

Nämnden möter delar av prognosavvikelsen genom överskott inom driframen för exploatering och infrastruktur om 3 miljoner kronor.

### **Byggnadsnämnd**

Nämnden prognostiserar en negativ budgetavvikelse om 5 miljoner kronor. Likt 2023, påverkar 2024 års lågkonjunktur nämndens verksamhet och intäkter. Lågkonjunkturen påverkar antalet bygglov och antalet byggstarter negativt. För att möta fallande intäkter så har förvaltningen arbetat med att vakanshålla tjänster och noggrann avvägning görs kontinuerligt innan eventuell återbesättning.

### **Utbildningsnämnd**

Nämnden prognostiserar en negativ budgetavvikelse om 4 miljoner kronor. Helårsbedömningen förklaras främst av underskott inom Hedda Anderssongymnasiet

för läsåret 2023/2024 till följd av att skolan är under en tillväxtfas. För nästkommande läsår genomförs anpassningar i verksamhet för att uppnå en ekonomi i balans.

## Kultur- och fritidsnämnd

Nämnden prognostiserar en negativ budgetavvikelse om 3 miljoner kronor.

Underskottet förklaras främst av att Högevallsbadet kommer vara stängt under 10 veckor till följd av renoveringar, vilket leder till intäktsbortfall och en negativ budgetpåverkan om 2 miljoner kronor. För att minska underskottet omdisponeras personal till utomhusbad, men nämnden ser inga ytterligare åtgärder för att motverka underskottet. Nämnden uppger att prioritering kring behov och hur resurser används på ett optimalt sätt sker, för att förändra verksamheten i den takt som föreningar, samhällsklimat och kommunen behöver.

Kulturverksamheten prognostiserar ett underskott om 1 miljon kronor vilket härleds till kulturskolan. Nämnden uppger att underskottet om 1 miljon kronor kommer att försöka hanteras under året.

## Investeringar

### Investeringsredovisning

NÄMND (Mnkr)	Utfall april	Helårsbudget 2024	Helårsprognos 2024	Helårsavvikelse 2024
Arbetsmarknads- och socialnämnd	-0,2	-2,0	-2,0	0,0
Barn- och skolenämnd	-3,0	-18,5	-8,0	10,5
Byggnadsnämnd	-0,1	-2,0	-0,7	1,3
Habostyrelse	-0,1	-0,5	-0,3	0,2
Kommunstyrelse	-86,0	-488,5	-278,3	210,2
Kultur- och fritidsnämnd	-9,9	-56,6	-51,6	5,0
Miljönämnd	0,0	-0,5	-0,5	0,0
Renhållningsstyrelse	-3,6	-55,0	-55,0	0,0
Servicenämnd	-24,9	-251,0	-251,0	0,0
Teknisk nämnd	-48,0	-265,8	-283,8	-18,0
Utbildningsnämnd	-8,0	-13,0	-22,5	-9,5
Vård- och omsorgsnämnd	-2,0	-15,0	-6,9	8,1
<b>SUMMA INVESTERINGAR</b>	<b>-185,7</b>	<b>-1 168,4</b>	<b>-960,5</b>	<b>207,8</b>
Teknisk nämnd, exploatering	-51,5	19,0	-56,2	-75,2
<b>SUMMA EXPLOATERING</b>	<b>-51,5</b>	<b>19,0</b>	<b>-56,2</b>	<b>-75,2</b>
<b>TOTALT</b>	<b>-237,3</b>	<b>-1 149,4</b>	<b>-1 016,7</b>	<b>132,6</b>

### Analys av investeringar

#### Utfall

Kommunens samlade investeringsutgifter inklusive exploateringsverksamheten uppgår till 237,3 miljoner kronor per den siste april. Utfallet utgör 23 procent av årets prognostiserade investeringsutgifter.

#### Helårsprognos



För helåret 2024 prognostiserar nämnderna investeringsutgifter på 1016,7 miljoner kronor, vilket är 132,6 miljoner kronor lägre än kommunens budgeterade investeringsram.

Tekniska nämnden prognostiserar totalt sett 93,2 miljoner kronor högre investeringsutgifter än budgeterat. De högre investeringsutgifterna beror främst på större investeringar jämfört med budget inom strategiskt markförvärv och ett försämrat exploateringsnetto. Under årets första månader har ett stort markförvärv i Stångby förbrukat hela årsbudgeten för markförvärv. Ytterligare förvärv förväntas kunna genomföras under 2024 vilket totalt sett medför högre investeringsutgifter än budgeterat. Inom exploateringsverksamheten har ökade materialpriser och stigande räntor bromsat bostadsbyggandet och därmed exploateringsintäkter vilket beräknas ge ett försämrat exploateringsnetto.

Utbildningsnämnden prognostiserar 9,5 miljoner kronor högre investeringsutgifter än budgeterat. De ökade utgifterna är kopplade till inventarier för Campus Vippan, Polhem byggnad 2 och Hedda Anderssongymnasiet.

Barn- och skolnämnden prognostiserar 10,5 miljoner kronor lägre investeringsutgifter än budgeterat. Förskolor och grundskolor prognostiserar lägre investeringsutgifter än budgeterar främst beroende på att investeringar i inventarier har tidigare lagts till år 2023 samt senare lagts till 2025 och 2026.

Vård- och omsorgsnämnden prognostiserar 8,1 miljoner kronor lägre investeringsutgifter än budgeterat. Inga nya särskilda boenden eller grupp- och serviceboenden öppnar under året och de prognostiserade investeringsutgifterna förväntas bli lägre än budgeterat.

Kommunstyrelsen prognostiserar 210,2 miljoner kronor lägre investeringsutgifter än budgeterat. Avvikelsen beror främst på förskjutningar inom olika investeringsprojekt kopplade till framskjutna byggstarter och förändrade behov. Upphandling av den nya ridsportsanläggningen har avbrutits då inte tillräckligt med anbud inkom för att kommunen skulle kunna göra en bedömning av rätt prisnivå. Ny upphandling kommer att genomföras. Inom projektet Drabantvägens förskola har överklagande av upphandling lett till en försening inom projektet. Brunshögs skola och idrottshall, Östra Tornskolans idrottshall, Stormhattens förskola och Norreholms förskola är projekt som har budgeterade investeringsutgifter 2024 men som skjutits fram i tid på grund av förändrade behov.

Övriga nämnder prognostiserar sammantaget 6,5 miljoner kronor lägre investeringsutgifter än budgeterat.

## Väsentliga personalförhållanden

### **Kompetensförsörjning**

Kompetensförsörjning är fortsatt i fokus för Lunds kommun. Bristen på tillgänglig kompetens är även fortsättningsvis påtaglig inom vissa verksamheter men rekryteringsbehoven och tillgänglig kompetens skiljer sig åt per nämnd och yrkesgrupp. Samtidigt påverkar den rådande konjunkturen hela arbetsmarknaden. Under 2024 väntas ekonomiskt utmanande tider vilket, i kombination med den förväntade demografiska utvecklingen med fler äldre i behov av stöd parallellt med minskande barn- och elevkullar, gör fortsatt arbete med att attrahera nya medarbetare samt behålla och utveckla befintliga medarbetare till en nödvändighet.

Våren 2023 beslutade kommunstyrelsen om en sammanhållen effektiv och funktionell tjänstepersonsorganisation som syftar till att se över nuvarande organisering i Lunds kommun med ambition att stärka samarbete, tillit mellan kompetenser och därmed nå en ökad effektivitet. Kommunstyrelsen tog i maj 2024 ett inriktningsbeslut om att bilda en gemensam samhällsbyggnadsförvaltning.

Personalomsättningen för kommunen som helhet har minskat från 3,1 procent för perioden januari till mars 2023 till 2,6 procent för motsvarande period 2024. 236 tillsvidareanställda medarbetare lämnade Lunds kommun under kvartalet jämfört med 268 motsvarande period föregående år. Även personalomsättningen för chefer har minskat jämfört med 2023. Eftersom personalomsättningen ackumuleras under året kommer djupare analys att ske i kommande delårsrapport och årsanalys.

Inom nämnderna pågår insatser löpande för att främja kompetensförsörjningen. Under perioden har ett stort antal semestervikarier, främst inom vård och omsorg, rekryterats snabbare än tidigare år. Kommunikationskanaler och rekryteringsprocessen vad gäller volymrekrytering har utvecklats.

Läget på arbetsmarknaden påverkar troligen personalomsättningen i hög grad, liksom interna faktorer som medarbetarens upplevelse av sin arbetssituation. Chefen har en viktig roll för verksamheten och medarbetarnas arbetssituation varför det är av stor vikt att fortsätta arbetet med att ge chefer goda förutsättningar att leda verksamheten. En central del i detta är det aktiva arbete som pågår med målsättningen att bli sverigeledande inom tillitsbaserad styrning och ledning.

### **Hälsa och arbetsmiljö**

I november 2023 fastställde kommunfullmäktige arbetsmiljömål för Lunds kommun 2024–2026. Bra arbetsmiljö ger förutsättningar att klara den största utmaningen, kompetensförsörjningen. Arbetsmiljömålen är:

- Sänk sjukfrånvaron
- Förbättra chefers förutsättningar
- En mer hållbar arbetsbelastning och bättre möjligheter till återhämtning

Under perioden syns en minskning av sjukfrånvaron i Lunds kommun. Sjukfrånvaron för perioden januari till mars 2024 är 6,9 procent, att jämföra med 7,3 procent motsvarande period föregående år. Sjukfrånvaron skiljer sig åt betydligt mellan kommunens verksamheter och yrkesgrupper. De högsta sjuktalen finns i nämnder med så kallade kontaktyrken, det vill säga yrken där medarbetarna har nära fysisk kontakt med barn,

elever, brukare och andra målgrupper.

Kvinnor har även för denna period högre sjukfrånvaro än män, vilket speglas av att kvinnliga medarbetare utgör en majoritet inom kontaktyrkena. Minskad sjukfrånvaro bidrar till ökad kontinuitet i verksamheterna samt påverkar kommunens ekonomi positivt varför det är angeläget att fortsätta det aktiva arbetet med att sänka sjukfrånvaron.

### Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid

Sjukfrånvaron beräknas genom att dividera sjukfrånvarotimmar med den schemalagda tiden under perioden. Tabellen avser månadsavlönade.

Nyckeltal	Jan - mar 2024	Jan - mar 2023	Jan - mar 2022
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid - kvinnor	7,6	8,1	10,4
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid - män	5,2	5,5	7,5
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid - total	6,9	7,3	9,6

### Sjukfrånvaro fördelning

Tabellen visar hur sjukfrånvaron är fördelad mellan dag 1-14 samt från dag 15- under perioden.

Nyckeltal	Jan - mar 2024	Jan - mar 2023	Jan - mar 2022
Sjukfrånvaro 1-14 dagar i procent av ordinarie arbetstid	<b>Kvinnor Mar 2024</b> 3,8 % <b>Män Mar 2024</b> 3,1 % <b>Totalt Mar 2024</b> 3,6 %	<b>Kvinnor Mar 2023</b> 4,2 % <b>Män Mar 2023</b> 3,5 % <b>Totalt Mar 2023</b> 4 %	<b>Kvinnor Mar 2022</b> 6,2 % <b>Män Mar 2022</b> 5,6 % <b>Totalt Mar 2022</b> 6 %
Sjukfrånvaro 15- dagar i procent av ordinarie arbetstid	<b>Kvinnor Mar 2024</b> 3,8 % <b>Män Mar 2024</b> 2,1 % <b>Totalt Mar 2024</b> 3,3 %	<b>Kvinnor Mar 2023</b> 3,9 % <b>Män Mar 2023</b> 2 % <b>Totalt Mar 2023</b> 3,3 %	<b>Kvinnor Mar 2022</b> 4,2 % <b>Män Mar 2022</b> 1,9 % <b>Totalt Mar 2022</b> 3,6 %